

Tartu Ülikool
Filosoofia ja semiootika instituut
Semiootika osakond

Sigrid Riik

Techno-subkultuuri identiteedi ja autentsuse konstrueerimine TikTakis

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Mari-Liis Madisson

Tartu
2026

Annotatsioon

Käesolevas töös uuritakse, kuidas TikTok'i videotel konstrueeritakse *techno*-subkultuuri identiteeti. Uurimuse keskmes on arutelud autentse ja mitteautentse osaluse üle, samuti see, kuidas subkultuuri liikmed autentsust tajuvad, tõlgendavad ja kujundavad. Töö peamise uurimismeetodina on kasutatud multimodaalset sisuanalüüsi, mida täiendavad diskursuseanalüütilised tähelepanekud.

Märksõnad: *techno*, subkultuur, autentsus, identiteediloome, TikTok.

SISUKORD

SISUKORD	3
SISSEJUHATUS	5
1. TEOREETILISED LÄHTEKOHAD	9
1.1 Subkultuuri määratlemine	9
1.1.1 Subkultuuri mõiste ja põhitunnused	9
1.1.2 <i>Techno</i> - ja reivikultuuri ajalugu	10
1.2 Subkultuurilised väärtused ja nende muutumine	11
1.2.1 Autentsus kui subkultuuriline väärtus	12
1.3 Subkultuurid ja meedia	14
1.4 Identiteetide kujunemine ja nende uurimine	15
2. METOODIKA	17
2.1 TikToki eripärad	18
2.2 Uurimisprotsess	19
2.3 Uurimiseetika ja eneserefleksioon	20
3. TULEMUSED	22
3.1 Identiteedi konstrueerimine ja esitamine	22
3.1.1 <i>TikTok raver</i>	23
3.1.2 <i>Real techno</i>	24
3.1.3 <i>Underground</i>	26
3.1.4 <i>Oldschool</i>	28
3.2 Subkultuuriline kapital ja normid	29
3.3 Autentsuse konstrueerimine ja vaidlustamine	32
3.3 Järeldused ja arutelu	35
KOKKUVÕTE	38

KASUTATUD ALLIKAD:	42
SUMMARY	51
LISAD	53

SISSEJUHATUS

Oma seminaritöös (Riik 2024) uurisin techno subkultuuri enesekirjeldust Instagrami meemide näitel. Käesolevas bakalaureusetöös olen jätkanud sarnasel suunal, uurides *techno*-subkultuuri kujutamist TikTakis. Viimastel aastatel on *techno*- ja reivikultuur saanud sotsiaalmeedias, eriti TikTakis märkimisväärselt rohkem tähelepanu ning koos nähtavuse kasvuga on esile kerkinud ka küsimused uute liikmete autentsuse kohta. Üha enam on hakatud rääkima niinimetatud TikToki reiveritest (ingl *TikTok raver*), keda peetakse subkultuuri liikmete seisukohalt liiga pealiskaudseks osalejaks. Selle kõrval on sagenenud ka arutelud selle kohta, mida peetakse tänapäeval *techno* muusikaks ning milliste tunnuste ja osalusvormide kaudu hinnatakse kellegi kuuluvust subkultuuri. Antud töö eesmärk on uurida ja kirjeldada viise, kuidas TikToki videotest ja nende kommentaarides konstrueeritakse *techno*-subkultuuri identiteete ning kuidas neis avalduvad autentsuse üle peetavad arutelud ja vaidlustused.

Techno on katustermin elektroonilisele tantsumuusika stiilile. Seda iseloomustavad korduvad rütmid, löökpillide rohkus ning arvutite või muu sarnase tehnika abil loodud helid (Jerrentrup 2000: 68; Tagg 1994: 214). Tempo jääb tavaliselt vahemikku 116-144 lööki minutis (Tagg 1994: 214), kuid mõnes stiilis võib ulatuda ka 160-löögini minutis (Damage 2023). Muusikat esitab diskor ehk DJ, kes kasutab selleks spetsiaalset tehnikat. *Techno* muusika esitamine sai alguse vinüülplaatidelt (Jerrentrup 2000: 67), kuid tänapäeval kasutatakse peamiselt digitaalseid vahendeid. Pidusid, kus *techno* mängitakse, nimetatakse enamasti reivideks (ingl *rave*).

Technost on kujunenud arvukalt alamžanre ning tänapäeval on eriti iseloomulik eristus klassikalise *techno* ja kiiremate ning intensiivsemate stiilide vahel (Damage 2023; Ingram 2024: 38). Esimest seostatakse Detroitist ja Berliinist alguse saanud traditsioonilise stiiliga ning seda iseloomustavad löökpillirohkus ja *groovilikkus* (Jerrentrup 2000: 72) ning sellele viidatakse tihti ka kui *underground-technole* või puristlikule *technole* (Ingram 2024: 41).

Kiiremaid stiile seostatakse tänapäevase stereotüüpse *techno* olemusega, mida vahendab ja võimendab enamjaolt sotsiaalmeedia; seejuures mõtestatakse muusikažanre üha enam ka nende veebipõhiste representatsioonide kaudu (samas: 38-39). Žanriliste piiride hägustumise ja kommertsiaalsete mõjude tõttu käsitletakse tänapäevast *techno*- ja reivikultuuri sageli laiemalt ööelu ja klubikultuuri osana (Allaste 2013). Klubikultuurid on maitsekultuurid – rahvas koguneb üldiselt sarnaste maitse- ja muusikaeelistustega inimeste ning ühise meedia tarbimise alusel (Thornton 1995: 14).

Klubikultuuri, sealhulgas *techno*-subkultuuri ning kogu ööelu laiemalt puudutavates uurimustes on tihti keskendunud küllastajate harjumuste uurimisele – kuidas ja miks üritustest osa võetakse ning millised on külaliste praktikad seoses uimastite tarvitamisega ning sellega kaasnevad ohud ja tagajärjed. Eestis on uuritud uimastitarbimist ja riskikäitumist Tallinna ööklubides käivate noorte seas (Vihma jt 2010; Vihma 2013) ning *techno*-ürituste küllastajate motiive (Endjärv 2021). Eelmine aasta valmis Tartu Ülikooli etnoloogia osakonnas Annabel Kuusiku poolt (2025) bakalaureusetööna uuring alternatiivsete elektroonilise muusika tantsupidude turvalisusest. Ööelu ja klubikultuuride puhul on uuritud uuritud ka nende rolli suhete ja identiteedi kujundajana (Urb 2005; Mets 2024; Ader 2022; Cherkasova 2023).

Internet ja digitaalsed suhtlusvõrgustikud on võimaldanud subkultuurilisi teadmisi jagada ja tarbida ilma suurema vaevata ning subkultuuri kuulumine ja uute teadmiste hankimine ei sõltu enam geograafilisest asukohast. Seetõttu on aga seatud kahtluse alla osade liikmete osavõtu siirus (Williams 2006: 195) ning tunnustuse saavutamiseks tuleb oma autentsust tõendada subkultuurilise kapitali omamise kaudu. Subkultuurilise kapitali mõiste on pakkunud välja Sarah Thornton (1995: 24-27) ning selle hulka kuuluvad subkultuurilised teadmised, stiil, normid. Sealjuures on subkultuurilised teadmised, normid, maitse-eelistused ning ka see, mida peetakse autentseks, pidevalt vaidlustamise all. Sotsioloog J. Patrick Williams (2006) on uurinud *straightedge*¹ subkultuuri näitel seda, kuidas on tekkimas uut tüüpi osalejate vorm, kelle osalus leiab enamjaolt aset või piirdub täielikult internetiga ning kuidas sellest tulenevalt esinevad pidevad läbirääkimised ning vaidlustamised nende subkultuuriga seotuse ja identiteedi osas.

---

¹ Punkmuusika kuulajate kogukond, kes hoiduvad alkoholi, tubaka ja narkootikumide tarbimisest.

Üheks oluliseks subkultuurilise kapitali ja uute normide kujundamise ja autentsuse vaidlustamise koha näiteks on TikTok. Subkultuuride normide muutumist on juba märkimisväärselt uuritud (Urquia 2004; Moore 2005; Anderson 2009; Conner & Katz 2020), kui rõhk on olnud enamasti kultuuritööstuse tagajärgedest tekkinud mõjudel. Vähem tähelepanu on pööratud subkultuuride taaselustamisele sotsiaalmeedias ning multimodaalsetele osaluse vormidele. Digitaalse meedia uuringute taustaga ning DJ-na tegelev Niamh Ingram (2024) on oma magistritöö raames uurinud seda, kuidas TikTok on muutnud uue publiku maitse-eelistusi ning nende arusaama *techno*-subkultuuri esteetikast. Sealjuures on ta põgusalt viidanud nii autentsuse, eneseidentiteedi kui ka -representatsiooni kontseptsioonidele ning kuidas arusaam uuest kujunevast esteetikast kandub üle ka väljaspool internetti asuvatesse keskkondadesse.

Minu uurimistöö sihiks on samuti kirjeldada *techno*-subkultuuris toimuvat normide nihet ning kuidas autentsena tajutakse TikToki ringlevaid *techno*-subkultuuri teemalisi videoid ning TikToki kui subkultuuriliste teadmiste allikat tervikuna. Töö eesmärk on vastata järgmisele küsimusele:

Kuidas väljendub *techno*-subkultuuri teemalistes videotes ja nende kommentaarides subkultuuriline kapital ning milliseid visuaalseid markereid, käitumis- ja kuulamispraktikaid tajutakse autentsuse ja kuuluvuse markeritena?

Vastuseni aitavad viia alaküsimused. Milliseid teadmisi, esteetilisi valikuid ja käitumisviise esitletakse kui subkultuuriliselt väärtuslikke või tähtsaid? Milliste praktikate või representatsioonide kaudu konstrueeritakse autentsuse ja päris kuulumise kuvand? Millised visuaalsed, performatiivsed või ka diskursiivsed tunnused võivad seada kuulumise autentsuse kahtluse alla? Kus ning kuidas leiab subkultuurilise kapitali ja normide vaidlustamine kõige rohkem aset? Kuidas suhestuvad erinevad praktikad ning autentsuse tajumine subkultuuri sees ringlevate mõistetega?

Videote analüüsi läbiviimisel on peamiselt kasutatud multimodaalset sisuanalüüsi, mida täiendavad tähelepanekud diskursuseanalüütilistest meetoditest. Vaadatud videote põhjal kirjeldan tüüpilisi mustreid ja kategoriseerumisi, mis esinevad *techno*-subkultuuri kujutavates TikToki videotes ning millist rolli mängivad need elemendid subkultuurilise identiteedi

esitlemisel, milliseid narratiive või kuvandeid *techno*-subkultuurist konstrueeritakse ning kuidas leiab aset subkultuurilise kapitali jagamine ning autentse osaluse üle arutlemine.

Töö on jaotatud kolmeks peatükiks. Esimene mõtestab lahti teoreetilised lähtekohad ning töös kasutatavad olulisemad mõisted. Vaatluse all on *techno*-subkultuuri ajalugu ja olemus, subkultuurilised väärtused ja autentsus, subkultuuride meediatarbimine ning identiteet ja eneseesitus. Teises peatükis kirjeldan metoodikat ning uurimisprotsessi, samuti teen selgeks TikToki kui info-ja suhtluskeskkonna eripärad. Kolmandas peatükis esitan analüüsi olulisemad tulemused ja järeldused.

1. TEOREETILISED LÄHTEKOHAD

Selles peatükis esitatakse uurimistööd puudutavad peamised teoreetilised lähtekohad, taustainfo ja olulisemad mõisted. Käsitluse all on subkultuuri mõiste, *techno*-subkultuuri ajalugu ning subkultuurilised väärtused ja nende muutumine ajas. Eraldi tähelepanu pööratakse autentsusele ja subkultuurilisele kapitalile kui subkultuuride ühtedele kesksemalele väärtustele. Sealjuures käsitletakse subkultuuride meediatarbimist ning globaalsete suhtlusvõrgustike mõju subkultuuriliste teadmiste ja arusaamade kujunemisele ning levikule. Lisaks vaadeldakse identiteedi ja eneseesitluse käsitlusi ning nende olulisust uurimistöö kontekstis.

1.1 Subkultuuri määratlemine

1.1.1 Subkultuuri mõiste ja põhitunnused

Varasemalt on subkultuure ühendavateks jõududeks peetud muusikat, stiili, ideoloogiat, mässumeelsust (Allaste 2013: 143), klassikuuluvust (Hall & Jefferson 1976: 9-75) ning ka etnilist kuuluvust (Hebidge 1979: 62-70). Tänapäeval on subkultuuride eesmärk enamasti väljendada individuaalsust kui sihikindlat rühmakuuluvust, seega subkultuuride piiride määratlemine on üsna keeruline ning on hajunud piir subkultuuri, massikultuuri, kultuuri tootmise ja selle tarbimise vahel (Allaste 2013: 10-18; Sun & Lowe 2014: 8). Subkultuuri all on hakatud mõistma aina enam üleilmseid trende, esteetikaid ja sarnaste maitse-eelistustega indiviidide võrgustikke (Ganeshan 2020) ning subkultuuri kõige lihtsamaks tähenduseks pakutakse, et tegu on laiemasse kultuuri integreeritud allüksusega, mis toetub kindlatele elementidele ja eristab end nende ühiste elementide ja neile omistatud tähenduste alusel (Adams jt 2015: 637). Elementide hulka arvestatakse tavaliselt väärtused, uskumused, normid, kombed, ideed, teadmised, maitse-eelistused, žestid, iseloomulik keel ja sümbolid

ning materiaalsed elemendid nagu meik, soeng, riided, aksessuaarid (Adams jt 2015: 637; Chow 2017: 4). Sealjuures ei pruugi olla omavahel silmnähtavat seost muusikamaitse, poliitilise ideoloogia või riietusstiili vahel (Ganeshan 2020).

Subkultuur on siinkohal mõistetud kui selgelt eristatav kultuurivorm, mis kuulub suuremasse ühiskondlikku struktuuri. Olulisemateks tunnusteks on jagatud huvid, tähendused, väärtused, materiaalsed elemendid, keel ja järjepidevad käitumispraktikad. Antud töös on vaatluse all *techno*-subkultuur, mida tänapäeval võib käsitleda laiemalt ka reivikultuuri ja klubikultuuri osana. Järgmistes peatükkides antakse ülevaade *techno*-ja reivikultuuri kujunemisest alates nende tekkest kuni tänapäevani. Kuigi varajases faasis oli tegu suhteliselt ühtse liikumisega, on aja jooksul kujunenud arvukalt žanrilisi alamjaotusi ning killustumist.

1.1.2 *Techno*- ja reivikultuuri ajalugu

1980-1990 aastatel, kui reivid alles kujunemas olid, oli tegu rohujuure tasandil organiseeritud öö läbi kestvate pidudega ning rõhk oli kollektiivsel tantsimisel (Anderson & Kavanaugh 2007: 500). Reivikultuuri alguse taustaks olid tugevad sotsiaalsed ja poliitilised pinged konservatiivsel ajastul Suurbritannias ning Ameerika Ühendriikides (samas). Suurimaks pingeks peeti konservatiivse ja liberaalse maailmavaate vastandumist ning majanduslikku võõrandumist (samas). Paljud noored ja vast täiskasvanuks saanud reageerisid nendele kultuurilistele pingetele osaledes reividel ja otsides alternatiivseid sotsiaalseid ja kultuurilisi väljundeid (Redhead 1993: 4). Tollasele reivikultuurile oli iseloomulik eetos PLUR; lühend inglisekeelsetest sõnadest rahu (*peace*), armastus (*love*), ühtsus (*unity*) ja austus (*respect*) (Hutson, 2000: 40).

Reividega kaasnenud levinud tegevus on olnud narkootikumide tarvitamine, mistõttu on seda samastatud ka niinimetatud narkootikumikultuuriga (Anderson & Kavanaugh 2007: 503; Peter & Williams 2022: 808). Pidusid peeti sageli loata ja litsentseerimata paikades, näiteks ladudes, põldudel või mahajäetud hoonetes ning teavet levitati suhteliselt salaja, näiteks veebipostituste, mobiilisõnumite, flaiierite või sõprade kaudu, mis aitas vältida politsei sekkumist (Anderson 2009: 310). Pidevad probleemid politseiga, pidude eksklusiivsus ning vastandumine võimule ja peavoolule tugevdasid piduliste ühtsust (Allaste 2013: 145).

Reivikultuuri staatus poliitiliselt orienteeritud klassipõhise sotsiaalse liikumise või tõelise vastukultuurina on kohati kahtluse alla seatud, kuna nüüdseks on elektrooniline muusika kinnitanud oma koha ka peavoolus (Goulding & Shankar 2004: 643; Jerrentrup 2000: 66). Reivide osalejad olid sageli kesk- või ülemkeskklassist ning aktiivsed kapitalistliku toodangu tarbijad, sealhulgas rõivad, mood, muusika, televisioon ja film (Anderson & Kavanaugh 2007: 504). Reivikultuuri keskseks väärtuseks oli pigem individuaalne nauding läbi uimastite tarvitamise, meelepärasele muusikale tantsimise ning alternatiivse sotsiaalse ruumi loomise, mitte poliitilise või sotsiaalse vastupanu edendamine (samas).

1.2 Subkultuurilised väärtused ja nende muutumine

Subkultuuride olemused ja nende väärtused ei ole püsivad ja jäigad, vaid võivad ajas mitmete tegurite tagajärjel muutuda. Subkultuuri liikmena tuleb enda teadmisi pidevalt täiendada ning kohaneda muutustega. Kui varasemad reivid olid sageli tasuta ja regulatsioonidest suhteliselt vabad, siis tänapäeval sarnanevad need üha enam tavapärastele klubiõhtutele, kus kehtivad arvukad reeglid, pileteid müüakse kõrge hinnaga ja alternatiivsest ööelust on saanud omaette tööstusharu (King i.a; Bengady 2024).

Ööklubide levik aitas kaasa DJ-tegevuse professionaliseerumisele, kuna klubidel oli võimalik investeerida tehnoloogiasse ning litsentseeritud keskkond pakkus kaitset politsei sekkumise eest (Anderson 2009: 320). Selle tulemusena on mitmed DJ-d saavutanud märkimisväärse tuntuse ja sissetuleku ning kuigi see üleminek on toonud kasu väikesele osale DJ-dest, on tähelepanu liikunud kollektiivselt tantsimiselt individuaalsuse rõhutamisele – üritusi külastatakse pigem kindla DJ, mitte niivõrd muusikahuvi pärast (Anderson 2009: 320; Bengady 2024). Suuremad elektroonilise muusika üritused hõlmavad sageli visuaale, keerukaid lavakujundusi ja valguslahendusi (Conner & Katz 2020: 451; King i.a). Nende korraldamine eeldab suurt külastatavust ja kasumlikkust milleks kasutatakse erinevaid strateegiaid, näiteks suurettevõtete sponsorlust, püüdlust jõuda publikuni väljaspool elektroonilise muusika entusiastide ringi ning programmide kujundamist võimalikult sobivaks ja kutsuvaks kõigile (Anderson 2009: 321).

Klubikultuuri kommertsialiseerimise tulemusena pole publik enam niivõrd huvitatud uue muusika avastamisest, vaid eelistatakse (sotsiaal)meedia, eeskätt TikToki kaudu populariseeritud energilisi ja sageli tuttavate vokaalide ja meloodiatega lugusid (Ingram 2024: 41). Seejuures on märgatud, et niinimetatud *underground-techno*² esitamisel tekib ruumis selgelt tajutav muutus publiku reaktsioonis, mis viitab erinevatele ootustele ja kuulamispraktikatele uute osalejate hulgas (samas). Samast tendentsi on täheldatud ka teistes muusikapõhistes subkultuurides (Grazin 2004). Allaste (2013: 142-163) märgib, et klubikultuuri algusaastatel oli keskne eesmärk lihtsalt veeta aega koos teiste muusikahuviliste või alternatiivsete inimestega, tänapäeval on aga žanrite kiirenenud killustumine seda ühtsustunnet nõrgendanud. Žanre tajutakse omaette kategooriatena ning neile omistatakse teatud ideoloogiaid ja esteetikaid³, võimaldades nii inimesi grupeerida, kuid žanrite piirid on voolavad ja pidevalt arutluse all ning reaalsus on palju nüansirikkam (Shuker 2008: 95; Marwick 2013: 356; Ingram 2024: 10). Eri põlvkondade muusikamaitse võivad märkimisväärselt erineda ning samuti tekitada subkultuuri sees lahkkelisid, näiteks toob Allaste (2013: 153) esile vastandumise energilisemat *drum & bass*'i eelistavate nooremate kuulajate ning leebemat *house*-muusikat eelistavate vanemaealiste osalejate vahel.

Seetõttu on tekkinud küsimus, mil määral saab tänapäevaseid *technole* keskendunud üritusi enam reivideks pidada, kui algsest kultuurist on sageli alles vaid muusika (Bengady 2024). Kuigi sotsiaalmeedia ja kommertsialiseerumise mõju on mänginud olulist rolli reivikultuuri muutumisel, rõhutavad Anderson (2009) ja Peter & Williams (2022), et reivikultuuri muutustele on kaasa aidanud ka liikmete elukaarega seotud muutused, nagu lapsevanemaks saamine, püsisuhtesse astumine või suuremat stabiilsust ja vastutust nõudev töö. Uued rollid elus viivad selleni, et varasemad aktiivsed reiverid taanduvad kultuuris osalemisest (Gregory 2013: 42). Tulemusena kujuneb subkultuur pidevalt ümber uute tulijate kaudu, kes toovad endaga kaasa uusi praktikaid, maitse-eelistusi ja tähendusi.

1.2.1 Autentsus kui subkultuuriline väärtus

Sarah Thornton, klubikultuure põhjalikult käsitletud etnograaf, toob välja kolm peamist opositsiooni, mis klubikultuuridele omased on: autentne versus võlts või üleliia

---

² Mõistetud siinkohal kui vähema populaarsusega *techno* lugude üldistatud kategooriana.

³ Mõistetud siinkohal kui ühtselt tajutud visuaalne olemus ja stiil.

kommertsiaalne kultuur; uudsus ja innovaativsus versus massieelistused; *underground* ehk siseringi teadmised versus peavoolumeedia vahendusel omandatud teadmised (Thornton 1995: 14–15). Sarnaselt Thorntoni käsitlusega toob ka Allaste (2013: 142–163) esile klubikultuuride aina süvenevad pinged autentsuse ja kommertsialiseerumise, siira kuuluvuse ja pealiskaudse osaluse ning subkultuurilise pädevuse omamise ja lihtsalt massilise tarbimise vahel.

Kogukonnaks loetakse inimeste rühma või võrgustikku, kes on üksteisega seotud läbi tugevate ja kauakestvate sidemete, läheduse, ühtse ajaloo ning narratiivi kaudu (Wittel 2006; James jt 2012: 14). Kogukonnas – sealhulgas subkultuurilises – tunnustatud staatuse saavutamiseks tuleb end aga tõendada pühendunud ja kogenud liikmena ning pidevalt täiendada oma teadmisi. Seda on võimalik teha subkultuurilise kapitali omamise kaudu, mille kontseptsiooni pakkus Thornton (1995) välja, tuginedes Pierre Bourdieu' (1992) kultuurilise kapitali teooriale. Bourdieu käsitleb kultuurilist kapitali kui teadmiste, oskuste ja käitumispraktikate kogumit, mis kujuneb kasvatus ja hariduse kaudu ning mõjutab indiviidi sotsiaalset positsiooni. Thorntoni (1995: 26) järgi avaldub subkultuuriline kapital sarnaselt teadmistes, käitumispraktikates, subkultuurile omases keelekasutuses ning visuaalses stiilis.

Oluline tegur Thorntoni jaoks on just see, et subkultuurilised teadmised muusikast ja stiilist ei oleks omandatud peavoolumeedia või muude kultuuritööstuse kanalite kaudu, sest sel juhul mõjuvad need teadmised mitteautentsetena (Thornton 1995: 181). Ajapikku on mitmesugused subkultuurilised elemendid jõudnud peavoolu ja muutunud aktsepteeritavaks ning isegi ihaldusväärseks (Moore 2005: 233). Kui subkultuuride väljendusvormid muutuvad populaarseks ja turustatavaks, on tõenäolisem subkultuuride kaubapõhine omaksvõtt (Hebdige 1979: 96). Taolisi subkultuuri tarbijaid on kutsutud poseerijateks (ingl *poser/poseur*), kes mõjuvad tihti kohmakate ja pealiskaudsetena, sest on subkultuurist huvitatud vaid selle tajutud laheda olemuse tõttu (Moore 2005: 232). Liikmed, keda tajutakse mitteautentsetena, võivad tekitada ülejäänud liikmetes võõrandumistunnet ning seada ohtu nende identiteeditunnetuse, mis võib lõppeda subkultuurist lahkumisega (Schouten & McAlexander 1995; Saarinen 2022: 24). Samas on pikaajaliselt pühendunud liikmed vähem altid lahkumisele (Arsel & Thompson 2011: 20) ning on leitud, et mõne kohanemise strateegiana kasutatakse hoopis subkultuurilise kapitali ümberkujundamist ning alternatiivsete kogukondade loomist subkultuuri enda sees (Saarinen 2022: 24).

Kapitali omandamine eeldab aja ja ressursside pühendamist konkreetsele kultuuriväljale ning osalemist kogemustes ja praktikates, mida kogukond peab autentseks, seega kujuneb subkultuuriline kapital nii materiaalsete objektide, teadmiste kui ka isiklike kogemuste ja ajaloo kaudu (Arsel & Thompson 2011: 10-11; Goulding & Derbaix 2019: 558). Autentsus pole niivõrd objektiivne omadus, kuivõrd jagatud uskumus kohtade, teadmiste ja käitumiste kohta, mida antud sotsiaalses kontekstis või keskkonnas kõige rohkem hinnatakse ning autentsuse sümboliteks loetakse (Grazian 2004: 34). Subkultuuriline kapital ei ole samuti jäik või püsiv nähtus, vaid selle tähendus ja väärtus võivad ajas ja kontekstis muutuda ning liikmete autentsuse staatust on võimalik pidevalt läbi rääkida (Arsel & Thompson 2011: 13). Näiteks on Londoni salsatantsijate (Urquia 2004: 96-112) puhul leitud suur erinevus ladina-ameeriklaste ja londonlaste salsa tantsimise vahel, kus viimaste stiili peetakse aina rohkem autentsemaks. Salsa kasvav populaarsus Londonis tõi kaasa nihke, kus hakati eelistama uut tüüpi osalejaid – neid, kellel oli aega, raha ja pühendumust regulaarselt tantsutundides käia. Tantsutunnid pakkusid kultuurilist kapitali uusimate tantsuliigutuste ja domineeriva stiiliga vastavusse viimise näol ning tulemusena hindasid klubid kõrgemalt varasemast erinevaid teadmiste ja oskuste vorme, sest need sobisid uuele publikule paremini.

Selle eristumise selgitamisel on kasulik teha vahet originaalse ja autentse vahel, näiteks on samas uurimuses osutatud võimalusele, et autentset salsat kui sellist ei pruugigi olemas olla. Autentsust samastatakse kohati päritoluga ja ettekujutusega sellest, kuidas miski algselt välja nägi, kuid üha enam on kinnistumas arusaam autentsest salsast kui millestki, mille tantsija endale omasel viisil loob. Sellest vaatenurgast võib iga uus vorm ja stiil olla autentne, sest autentsus sünnib konkreetsetes ajas ja ruumis. Autentsuse tootmise kõrval võib aina rohkem rõhku panna ka autentsuse ümbertõlgendamisele. Varieeruva ja pealetuleva publiku ootustele kohandatud vormid võivad olla originaalsetega kokkusobimatud, kuid autentsed nende uute tarbijate jaoks (Urquia 2004: 103).

1.3 Subkultuurid ja meedia

Tänapäevaste kultuuride eripärasid on võimatu mõista ilma nende meediatarbimise uurimiseta, sest meedia toimib kui võrgustik, mis on (sub)kultuuriliste teadmiste määratlemise ja levitamise seisukohalt ülioluline (Thornton 1995: 30). Internet on kujunemas uueks, kuid

väga oluliseks subkultuuriliseks maastikuks ning subkultuuriliste normide vaidlustamise kohaks (Williams 2006: 175). Kiiresti ning vähese vaevaga leitav info on muutnud subkultuuridesse sisenemise väga lihtsaks, sest kultuuriga saab tutvuda ka ilma sügava pühendumiseta (Sun & Lowe 2014: 5). Sealjuures võib eristada kahte tüüpi osalejaid: neid, kes kasutavad veebikeskkonda subkultuurilise osaluse ja näost näkku suhtluse täiendusena ning neid, kelle jaoks veebikeskkond oli peamine või ainus subkultuurilise osalemise allikas (Williams 2006: 175). Instagram ja TikTok on soodustanud subkultuuride taaselustamist eelkõige visuaalsete representatsioonide kaudu ilma reaalse aktiivse osalusega, kogedes ja mõtestades neid uuel viisil läbi mitmesuguste esteetiliste arusaamade (Han 2025: 113). Näiteks kujunes *indie sleaze*⁴ digitaalselt levivaks esteetikaks, mis on sageli algsest muusika- ja peokultuuri kontekstist nüüdseks eraldunud (Mar 2025: 28). Ka *techno*-subkultuur on kinnitanud koha nii Instagramis kui TikTakis (Akkuzu 2024: 3; Miedema 2022).

1.4 Identiteetide kujunemine ja nende uurimine

Identiteedi puhul eristatakse seda, kuidas isik endast mõtleb (subjektiivsus), kuidas identiteedi erinevaid aspekte kultuuris ja meedias kujutatakse (representatsioon) või kuidas end teistele esitletakse (Marwick 2013: 355). Identiteediloomet võib kirjeldada kui samastumisvõimaluste võrgustikku, kus mingis kultuuris sisalduvate ühiste jagatud tähenduste ning kultuurimälu kaudu kujuneb arusaam iseendast suhtes ümbritsevaga ning sõltub sellest, kelle suhtes ja kelle jaoks end määratletakse (Kotov 2005: 186-187). Identiteet ei ole üksnes indiviidi sisemine omadus, vaid avaldub ja kujuneb ka korduvate esitluste kaudu sotsiaalses ruumis. Üheks levinud identiteedi analüüsimise viisiks on seega uurida inimeste eneseesitlusi. Igapäeva elu on aina rohkem digitaalselt vahendatud ning visuaalne sotsiaalmeedia pakub kohta identiteediloomel ja eneseesitluse vormidele (Gorea 2021: 2). Visuaalseid eneserepresentatsioone võib tihti mõista kui indekseeritud kujutisi, (Hall 1997: 1), kuid digitaalses suhtluses võiks ainult ennast kujutavate fotode kõrval vaadelda ka esitlusi, kus kujutatakse esemeid, loomi, väljamõeldud tegelasi või muid asju (Tiidenberg & Whelan 2017: 141).

---

⁴ Subkultuur, millele on omane räpane ning kohati korratu ja ükskõikse olekuga eluviis, mida iseloomustavad sageli ka pidutsemine, rokkmuusika ja huvi analoogse tehnika vastu.

Subkultuurid konstrueerivad sotsiaalmeedias oma identiteeti suuresti visuaalsete elementide kaudu, nagu spetsiifiline värvipalett, riietus ja keskkonnad, näiteks *cottagecore*⁵ rõhutab pastelseid ja summutatud toone, samas kui gooti kogukond keskendub tumedamatele värvidele (Suriyapong 2024: 43). Tekstilised elemendid (subtiitrid, pealkirjad, kommentaarid) lisavad täiendava kontekstikihi, samal ajal kui helivalik loob meeleolu ja peegeldab sageli ka kiindumust teatud ajalooliste perioodide või kultuuriliikumiste vastu (sammas: 44) ning võib olla identiteedi kujunemisel ja edasiandmisel väga tähtsal kohal (Davidjants 2024: 25). Eneseesitlus ja identiteediloomine on mõjutatud sotsiaalmeedia sees aset leidvatest protsessidest. Sotsiaalmeedia mõjutab sageli inimeste stiili ja välimusega seotud valikuid, kuna inspiratsiooni ammutatakse peamiselt tarbitavast sisust ning sotsiaalmeedia platvormid on selle peamine allikas (Ingram 2024: 28). Parasjagu trendikatest temadest ja teiste kasutajate puhul edukaks osutunud valikud suunavad, milliseid elemente enda tegevusse üle võetakse (sammas).

Identiteediloomine käsitlemisel on abiks ka narratiivse identiteedi raamistik, mille kohaselt kujuneb identiteet enesekohaste lugude jutustamise ja jagamise kaudu (Tiidenberg 2017: 134–136). See protsess toetub nii isiklikele mälestustele kui ka laiematele kultuurilistele narratiividele, mille abil luuakse ja hoitakse alal arusaama iseendast (sammas).

***

Subkultuuride olemus ning neist osavõtt on digitaalsete suhtlusvõrgustike mõjul märkimisväärselt muutunud. Subkultuuridega liitumise ning asjakohaste teadmiste omandamise piirid on nõrgenenud. Sealjuures on muutunud ka subkultuuride normid, väärtused ning autentsena tajutavad praktikad. Sotsiaalmeedia kaudu vahendatud esitlused ja kujutised on aidanud viia veelgi rohkem ühtlustunud esteetikani ning subkultuuri liikmeid võib subkultuuri kergesti ära tunda maailma eri paikades, kuid seekaudu võib subkultuurist jääda ka hoopis moonutatud ettekujutus.

---

⁵ Maalähedast eluviisi idealiseeriv sotsiaalmeedias leviv trend ning subkultuur.

2. METOODIKA

Uurimismaterjali kogumisel ja analüüsimisel lähtun kultuuri- ja meediauurija Andreas Schellewaldi (2021; 2023) käsitlustest ning tema uurimismeetodid on töö metodoloogilise inspiratsiooni üheks allikaks. Schellewald keskendub oma uurimustes TikToki kultuurilistele ja kogukondlikele praktikatele ning kasutab seejuures digitaalse etnograafia lähenemist. Tema töödest lähtudes sisaldas uurimisprotsessi esimene faas TikToki *For You* lehel videote vaatamist ja nende kohta märkmete tegemist. Märkmete pidamine ning sarnaste teemade ja korduvate elementide grupeerimine võimaldas tuvastada korduvaid kujutamisi viise ja trende ning jätkata edasist otsingut suunatult kindlate märksõnade kaudu. Sealjuures rõhutab Schellewald asjaolu, et üksikuid videoid ei tohiks vaadata üldistavate näidetena ega lahus nende kultuurilisest kontekstist ning tähtis on jälgida korduvaid teemasid ja nähtusi.

Uurimisküsimusele vastamisel kasutan peamiselt multimodaalset sisuanalüüsi, mida toetavad diskursuseanalüütilised tähelepanekud. Analüüsi keskmes on korduvate representatsioonide, autentsuse markerite ja autentsust puudutavate arutelude kaardistamine TikToki videotes ning kommentaarides. Diskursuseanalüütiline perspektiiv aitab seejuures mõista, kuidas *techno*- ja reivikultuurist räägitakse ning milliseid tähendusi ja väärtushinnanguid nende ümber luuakse. Diskursust mõistetakse laiemalt sotsiaalse praktikana ning lisaks otsesele keelekasutusele mängib rolli ka ütluse kontekst ja funktsioon (Schiffrin 1994: 42). Multimodaalne analüüs võimaldab uurida, kuidas erinevad semiootilised ressursid – näiteks pilt, heli, tekst, žestid ja tegevused – videotes omavahel suhestuvad ja tähenduste kujunemist mõjutavad (O'Halloran 2021: 1). Lisaks videote sisule pööran tähelepanu ka sellele, kuidas kasutajad ennast ja teisi kujutavad ning kuidas identiteeti ja autentsust kasutajate vahelises suhtluses konstrueeritakse. Digitaalselt vahendatud suhtlus võib olla mõjutatud sellest, kuidas kasutaja ennast platvormil esitleb ning milliseid rolle talle omistatakse ning diskursuse alla võib lugeda ka see, millist infot keegi enda kohta avaldab (Izotova jt 2021: 201).

Autentsuse loomine ei sõltu ainult sisu loojast, vaid ka publikust ja tõlgendajatest (Molleda 2010: 228). Sotsiaalmeedias võib identiteedi autentsuse kinnitamine toimuda näiteks kommentaaride kaudu, kus kasutajad annavad hinnanguid teiste käitumisele, maitsele või subkultuurilisele kuuluvusele (Barta & Andalibi 2021: 11). Seetõttu analüüsin lisaks videote visuaalsetele ja helilistele tunnustele ka kommentaare, pealkirju ja kasutajate vahelisi vestlusi ning kuidas nende kaudu konstrueeritakse autentsust, kuuluvust ja subkultuurilisi norme.

Diskursuse puhul loeb ka kontekst, milles see aset leiab. Izotova jt (2021: 199-200) toovad välja, et digitaalselt aset leidvate diskursuste puhul tuleks meediumi iseärasuste tõttu pöörata tähelepanu ka platvormi enda loogikale ning mis funktsiooni teatud elemendid omavad.

2.1 TikToki eripärad

Digitaalsetel keskkondadel on erinevad lubavused ehk võimalused ja piirangud, mis kujundavad seda, kuidas kasutajad selles keskkonnas käituvad, suhtlevad ja iga uuritava platvormi puhul on oluline arvestada, milliseid käitumisi see oma vormilt suunab või soodustab (Tiidenberg 2017: 21). Uurimuse viin läbi TikToki, sest vaatamata rakenduse suhtelisele uudsusele on see viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud (Schellewald 2023: 1568). Tegu on populaarse rakendusega, kus kasutajad loovad enamasti 15-60 sekundilisi videoid. Praeguseks on TikTokil üle maailma pea kaks miljardit aktiivset kasutajat ning edu tuleneb suuresti keskendumisest Z-generatsioonile⁶ (Statista 2025; IMH 2025). Populaarsus kasvas plahvatuslikult 2020. aastal kui oli koroonapandeemia ja inimeste vaheline suhtlus oli piiratud (Bhandari & Bimo 2022: 1).

TikTok kohandab videosoovitusi vastavalt kasutaja eelistustele, soovitades sisu, mis on sarnane postitustega, mis on neile varem meeldinud ning millega nad on interakteerunud; vaikimisi kuvatakse kasutajale algoritmiliselt kureeritud *For You* voog (Anderson 2020: 8). Individuaalset voogu iseloomustavad mitmesugused videotüübid, näiteks vlogid või tantsuvideod, žanrid, teemad ja niinimetatud TikToki küljed (ingl *TikTok sides*), näiteks raamatuhuvilistele suunatud *booktok* (Lee jt 2022: 9). Tajutav soovitude täpsus ning juhuslikkus, sealjuures ka üldine tajutav pingevaba õhkkond on olnud rakenduse edukuse

---

⁶ 1997-2012 aastal sündinud.

võtmetegurid (Zhao & Wagner 2022: 820). Rakendust kirjeldatakse virtuaalse mänguväljakuna ja pigem loominguulise meedia kui sotsiaalmeediana, kus mineviku visuaalsete stiilide, narratiivide ja veebikultuuride järgimine ei ole kohustuslik (Kurzrock 2019: 9-10). Trendide, meemide, väljakutsete ja jagatud väljendusviiside ja sisuvoogude kaudu võimaldab rakendus ka võõrastel üksteisega tähendusrikkalt suhestuda (Schellewald 2021a: 1447).

Platvormide toimetehhanismid kujundavad suurel määral ka seda, millist sisu luuakse ja milline sisu rohkem nähtavust saab (Suriyapong 2024: 44). Eelistatud on postitused, mis tekitavad suurt kaasatust (vaatamised, meeldimised, kommentaarid) ning seetõttu kohandavad sisuloojad tihti oma postitusi parasjagu trendikate teemadega (samas). Tulemuseks võib nüansirikkam materjal jääda tahaplaanile ning lihtsustada või moonutada subkultuuridest arusaama (samas).

2.2 Uurimisprotsess

Andmekogumine ja märkmete tegemine leidis aset märtsist maini. Videote otsimiseks lõin uue kasutajakonto, mis polnud eelnevalt kujundatud, et minimeerida varasemast kasutusloogikast tulenevaid soovitusi: kontole ei lisatud teemakohast nime ega profiilipilti ning samuti eirasin huvide valimise funktsiooni. Videote leidmiseks kasutasin enamasti märksõnu ja teemaviiteid, mis on tuletatud varasemate kogemuste põhjal techno- ja reivikultuuri teemalise sisu tarbimisest uurimistöö väliselt. Käesolevas uurimuses kasutatud otsingumärksõnad olid *#TikTokraver*, *#TikToktechno*, *#authentictechno*, *#underground*, *#oldschool*, *#realtechno*; lisaks on üldise pildi suurendamiseks kasutatud ka märksõnu *#techno*, *#ravedok*, *#technorave*, samuti sõnapaarid tavalisel kujul kõikidest teemaviidetest (*TikTok raver*, *real techno* jne). Märksõnade valikul olen lähtunud ka sellest, milliseid videote pealkirjades või kommentaarides üksteisega koos kasutati. Esmase valiku kriteeriumid olid järgmised: videos või pealkirjas pidi leiduma vähemalt üks otsinguks kasutatavatest märksõnadest, videol pidi olema vähemalt 1000 vaatamist ning see pidi olema avalikult kasutajakontolt, et sisu oleks ligipääsetav ja jagatav.

Esmaste vaatlustega märkisin uurimispäevikusse üle 100 video, mille kohta tegin märkmeid. Märkisin üles videote kirjelduse ning visuaalsed tunnuseid: kes videos esinevad, millised on nende välised tunnused, milliseid käitumismustreid panen tähele, milliseid keskkondi ja tausti näidatakse ning kuidas neid kujutatakse. Siinjuures panin kirja ka videote pealkirjad ning video sees kuvatud teksti, kui see sisaldas informatsiooni, mida pealkiri juba ei vahendanud. Iga video puhul märkisin üles ka taustaheli, et saada parem ülevaade žanrilisest kategoriseerumisest ja jaotumisest. Kuna muusika täpne žanriline määratlemine on sageli keeruline, lähtusin esmalt enda kuulamiskogemusest ning arvestasin sealjuures ka kommentaarides esitatud hinnanguid ja soovitusi.

Esimeste vaatluste eesmärk oli olukorra kaardistamiseks parema ülevaate saamine. Selle põhjal valisin välja 40 videot, mida analüüsis kasutan. Lõpliku valimi moodustamisel lähtusin asjaolust, et korduvaid teemasid ei tekiks üleliia ning oleks esindatud võimalikult nüansirikas materjal. Siinkohal keskendusin põhjalikumalt ka kommentaaride lugemisele, kuna need osutusid oluliseks allikaks autentsuse tajumise, tähendusloome ja vaidluste mõistmisel. Kommentaarides avaldus sageli subkultuurilise kapitali jagamine, näiteks teadmiste demonstreerimine, žanripiiride ning autentse ja mitteautentse osaluse üle arutlemine.

2.3 Uurimiseetika ja eneserefleksioon

Videote tabelis (Lisa 1) on iga video puhul märgitud postitaja kasutajanimi, kuna analüüsiv materjal pärineb avalikelt kasutajakontodelt. Töös viitan videotele pseudonümiseeritult (nt V1, V2 jne) ning sama põhimõtet rakendan ka kommentaaride puhul (K1, K2 jne). Kommentaaride sõnastust muudan osaliselt, kuna kommenteerijate puhul võib olla tegemist ka kasutajatega, kelle profiilid on privaatsed või kelle tuvastamine võiks olla lihtsasti võimalik otsese tsitaadi kaudu. Kuigi TikTok'i sisu on avalik ja kasutajatele on üldjuhul teada selle potentsiaalne lai levik, ei välista see kasutajate õigustatud ootust, et nende sisu ei kasutataks teadusliku analüüsi objektiks ilma nende isikut kaitsvate meetmeteta. Seetõttu on töös välditud otseselt tuvastatavate kasutajanimede ja otsesitaatide esitamist juhtudel, kus see ei ole analüüsi seisukohalt vajalik.

Üheks metodoloogiliseks väljakutseks on asjaolu, et valimisse on kaasatud ka videod ja kommentaarid, mille vaatamiste või meeldimiste arv ei ole väga suur. See võib tõstatada küsimuse, kuivõrd representatiivsed või „asjatundlikud” sellised seisukohad on. Käesoleva uurimuse eesmärk ei ole siiski niivõrd hinnata üksikute kasutajate ekspertsust ega määratleda nende kuulumist subkultuuri – kuigi kohati on see siiski kasulik ning oluline – vaid analüüsida diskursiivseid mustreid, korduvaid tähendusloomeviise ja autentsuse markerite kujunemist. Seetõttu ei ole üksiku video või kommentaari populaarsus analüüsi seisukohalt määrava tähtsusega. Olulisem on see, kuivõrd teatud väljendusviisid, hinnangud või vastandused korduvad eri videotes ja kommentaarides. Paljud esialgu marginaalsena näivad seisukohad osutusid korduvateks eri postituste all, mis õigustab nende kaasamist analüüsi.

Olulise metodoloogilise aspektina tuleb arvestada ka minu enda positsiooni uurijana. Kuna pean end ise selle subkultuuri liikmeks ning oman pikaajalist kogemust vastava sisu tarbimises, võib see mõjutada minu tõlgendusi. Samas võimaldab seesugune positsioon märgata nüansse, viiteid ja tähendusvarjundeid, mis võivad välisele vaatlejale jääda nähtamatuks. Keskendun eeskätt korduvatele mustritele ning nende toetamiseks kasutan konkreetseid näiteid ning tuginen varasematele uuringutele.

3. TULEMUSED

Selles peatükis esitatakse analüüsi olulisemad tulemused. Kuigi TikTok võimaldab lisaks videotele postitada ka pilte, koosnes uurimismaterjal eranditult videovormis sisust. Analüüsitud videod kujutasid valdavalt kas kasutajate eneseesitlust või peokeskkondi. Analüüs algab visuaalsete ja auditoorsete väljendusviiside ning korduvate mustrite ja praktikate kaardistamisega. Videote otsingu tulemusel eristus neli sagedasemat märksõnade rühma, mida *techno*-subkultuuri teemalistes videotes kasutatakse. Nende määratluste abil analüüsin, kuidas jaotub subkultuuriline kapital, milliste tunnuste kaudu konstrueeritakse autentsust ja kuuluvust ning milliseid arutelusid need esile kutsuvad.

3.1 Identiteedi konstrueerimine ja esitamine

Kõik vaadeldud videod näisid olevat subkultuuri enda liikmete tehtud, kommentaarides esines mõnevõrra mitmekülgsemat publikut ning ka subkultuuriväliste liikmete arvamusi. Vaadeldud videotes endas ei esinenud olulisel määral vastandumist peavoolukultuurile endale, mida seminaritöös meemide põhjal rohkem täheldasin. Vastanduti siiski mõnevõrra peavoolu esteetikatele, näiteks TikTokis populaarsele clean-girl⁷ esteetikale.

Analüüsitud TikToki videod näitasid, et *techno*-subkultuuri identiteet kujuneb platvormil eelkõige muusikaliste valikute ja väljenduspraktikate kaudu. Videotes kordusid teatud suhtlus- ja väljendusmustrid ning analüüsi tulemusena eristasin nelja subkultuurilise identiteedi tüüpi, mille kaudu arutelud aset leidsid. Nendeks on *TikTok raver*, *real techno*, *underground* ja *oldschool*. TikToki eripärad nagu lühiformaat, trendipõhisus ja algoritmiline võimendatus soodustavad kõnealuste kategooriate ja nendega seotud identiteediprotsesside

---

⁷ Minimalistlik elustiili- ja ilutrend, mis keskendub pingutuseta ja viimistletud välimusele.

standardiseerumist ja ka globaliseerumist, mis omakorda loob pingeid subkultuuri traditsioonilisemate väärtustega. Nagu Thornton (1995) kirjeldab, tekivad klubikultuurides pidevad vastandused autentse ja kommertsiaalse, siseringi või varjatud teadmiste ja peavoolu vahel ning ka maitse-eelistuste osas. TikTokis avaldusid need vastandused nende nelja kategooria videote vahel ning nende kaudu käis määratlemine, millist osalust peetakse siiraks ja pädevaks või vastupidi, pealiskaudseks ja mitteautentseks.

3.1.1 *TikTok raver*

TikTok raveri puhul joonistusid välja võrdlemisi selged tunnused, mille kaudu teda ära tuntakse. *TikTok raveri* identiteet konstrueeriti suuresti läbi teiste kasutajate ning enesele viidati selle mõistega erandlikel juhtudel. Mõistet kasutati valdavalt kommentaarides ning sageli pilkava või kriitilise alatooniga, mis viitab selle stigmatiseerivale funktsioonile.

Visuaalsel tasandil iseloomustas seda identiteeti sageli stereotüüpsed techno esteetikast lähtuv ning hoolitsetud ja ilustatud välimus, kuid see järeldus tuleneb suuresti TikToki otsingumootori loogikast. Ühe kõige olulisema eristava markerina toimus muusikavalik ning *TikTok raver* on näide tendentsist grupeerida inimesi žanrite alusel. *TikTok raverit* seostatakse eeskätt žanrite nagu *hard techno*, *(hard) bounce* ja *(hard) trance* kuulamisega, mida mitmed teised subkultuuri liikmed ei tunnista päris *techno* alla kuuluvaks. Nende muusikalisi eelistusi ja subkultuuris osalemise tõlgendatakse kui pealiskaudseid ja trendipõhiseid, mitte teadmiste või siirale huvile rajanevaid. Seetõttu pannakse neile ka süüks asjaolu, et nad ei tea piisavalt hästi, mis *techno* on:

K1: TikToki reiveritele ei meeldi see, et räägid ja näitad mis päris *techno* on.

Nagu Williams (2006) kirjeldab, tekib tänu veebipõhiste osalusvormidele vajadus pidevalt läbi rääkida, kes on päris liige. *TikTok raverit* konstrueeritakse kui subjekti, kellel puudub sügavam arusaam nii *techno* muusika olemusest kui ka sealjuures kogu subkultuuri ajaloolistest juurtest ja põhimõtetest. *TikTok raver* kehastab subkultuuri liikmete silmis pigem madala subkultuurilise kapitaliga, sageli noort ja hiljuti liitunud osalejat, kelle kogemusi peetakse ebapiisavaks ning keda ei ole seetõttu õige seostada ka *techno*-subkultuuriga:

K2: Asi on selles, et need inimesed ei saa selle skeene tähendusest aru.

K3: Peate aru saama, et TikTok'i reiverid on enamasti noorema põlvkonna esindajad kes pole veel saanud piisavalt klubides käia ja seetõttu ei saa nad päris hästi aru, kuidas see kõik toimib.

K4: *Techno*-tüdrukud? Need on kõigest TikTok'eriid.

Oluline on märkida, et *TikTok raver* ei ole pelgalt *techno*-subkultuuri sisene mõiste, vaid on levinud ka laiemalt elektroonilise muusikaga seotud kontekstides. Kuigi mõiste kasutus näib olevat eriti intensiivne *techno* muusika kuulajate kogukonnas, esineb seda arvukalt ka näiteks *drum and bass*'i kuulajate puhul. See viitab mõiste paindlikkusele ja laiemale funktsioonile kui üldistavale kategooriale, mille abil eristada autentset ja pealiskaudset osalust.

3.1.2 Real techno

Kui *TikTok raver* viitab eelkõige trendipõhisele ja platvormikesksele osalusele, siis niisugusele identiteedile vastanduti *real techno* mõistega otsitud videotes ja kommentaarides esinevas diskursuses. *Real techno* sõnapaari kasutamine toimib eelkõige normatiivse raamistikuna, mille kaudu kasutajad püüavad taastada ja säilitada *techno*-subkultuuri järjepidevust ning žanrilist puhtust. Selle kategooria alla liigitusid videod, mis olid mõeldud näitamaks enda teadmisi *techno* muusika olemusest ja milliseid stiile on adekvaatne *techno* alla lugeda ning sealjuures kujundati hinnanguid, millist muusikat on subkultuuri seisukohalt õige kuulata. Videotes oligi fookus muusikal endal või DJ-l kui selle vahendajal, mitte niivõrd visuaalsel eneseesitlusel ning seda pandi kohati isegi pahaks (näiteks V13 kommentaarides). *Real techno* videote autorid ei rõhutanud sageli oma DJ-staatust, vaid pigem jätsid selle tahaplaanile.

Žanriliselt seostati *real technot* *minimal techno*, *dub techno*, *Detroit techno* ja *hardgroove*'iga ning kommentaarides vastandati neid stiile TikTokis populaarsetele kiiretempoliste žanritele, mida peeti liiga kommertsialiseerunud või moekaks:

K5: Tänapäeval on peavoolus technoks nimetatavast muusikast umbes 60% *hardstyle*'i, 30% *trance*'i ja 10% *hard technot*.

Real techno diskursus oli tihedalt seotud subkultuurilise kapitali jagamisega. Kommentaarides nimetati konkreetseid artiste, keda peeti niiõelda tõelise *techno* sobivateks näideteks ning sealjuures oli näha vanemate artistide ja lugude eelistamist ning noorema publiku suhtes tajutava üleolekut:

K6: Lõpuks ometi keegi noorema põlvkonna esindajatest toob tagasi sellise *techno* muusika nagu see peaks olema. Austus, noormees.

K7: Jääge alati originaali juurde. Mis iganes see ka poleks, see odav ja madala kvaliteediga peavoolule mõeldud kraam ei löö läbi.

Ka mitmed vaadeldud videod kinnitasid asjaolu, et *techno* alla liigitatakse väga mitmesugust muusikat ning üldine tendents on eelistada kiirematempolisi ja populaarseid lugusid, mistõttu võib kogenumad liikmete jaoks olla tarvilik eristada tänapäevasemat *technot* ja niiõelda klassikalist päris *technot*. Enamasti toodi tänapäevaste kiirete stiilide sallimatuse põhjuseks see, et need ei ole originaalsed:

K8: Pärast enam kui 25 aastat kestnud evolutsiooni on kõva tantsumuusika (*hardstyle*) saanud omaette žanriks. Tänapäeval ahvib peavoolus moes olev *hard techno hardstyle'i*, kopeerides häbitult žanri algupäraseid helisid ja segades seda ka *rawstyle'ga* – kohutavad ja hingetud produktsioonid. Seega *hardstyle* ei ole *techno*!

K9: Ma ütlen sulle, mis on *hardtechno*. See on nagu varajase *hardstyle'i* häbematu kopeerimine ning sellel puudub originaalsus oma stiili loomiseks.

Real techno diskursuses kerkib esile nõudlus žanrilise puhtuse ja originaalsuse järele. Kritiseeritakse *hard techno* muutumist populaarseks ning selle kiirenenud ja enamasti algoritmipõhist levikut:

K10: Lõpuks ometi tõeline *techno* biit. TikTok näitab mulle ainult seda *hardcore bam-bam-bam technot*.

K11: *Hard techno* tundub populaarsem kui tavaline *techno* või äkki on see lihtsalt algoritmidest tulenev?

Real techno diskursustes jäi tugevalt kõlama teatav väsimus TikToki ja tänapäevase *techno* muusika suhtes ning kritiseeriti eelkõige selle liigset nähtavust ja peavoolustumist, mida tajuti subkultuuri algsete väärtuste lahustumisena uute teadmatute osalejate tõttu. Kommentaaridest ilmnes, et üheks suurimaks murekohaks peeti seda, et kuulajad ei süvene seetõttu enam muusikasse ega panusta selle teadlikku avastamisse ja kuulamisse. Samal ajal näitasid *real techno* videod, et ka selles kategoorias ei ole žanrilised piirid üheselt mõistetavad ning mitmes videos vaieldi selle üle, kas konkreetne lugu on ikka *techno*. Samuti ei olnud ka *real techno* puhul välistatud selle saamine osaks peavoolust ning isegi seostamisest TikTokiga:

K12: See on *real techno* mida müüakse TikToki formaadis.

K13: Isegi see „päris“ *groove-techno* saab varsti üleeksponeeritud. Mis loeb on see, kui palju inimesed päriselt veel vaeva näevad. Paljud peod toetuvad ainult suurele peaesinejale, selle asemel et hoolida ruumist või ürituse enda kontseptsioonist. DJ-sid jumaldatakse nüüd nagu popstaare ja see muudab kogu kultuuri vaimu. Me saame *undergroundi* ikkagi elus hoida, see on meie teha. Seal sünnivad uued asjad ja võib-olla on hea žanritega katsetada, et taas uusi ruume avada.

Kokkuvõttes kujuneb *real techno* diskursus mehhanismiks, mille kaudu püütakse määratleda *techno*-subkultuuri muusikalisi piire ja õigeid kuulamispraktikaid ning kuidas säilitada subkultuurilist autentsust keskkonnas, kus muusika levib kiiresti ning muutub trendikaks. Autentsus seostub selles diskursuses eelkõige muusikaliste teadmiste, žanrilise eristamisoskuse ja ajaloolise pärandi väärtustamisega. Samal ajal ilmneb kommentaarides, et need piirid ei ole ka siin alati stabiilsed ega üheselt kokkulepitud ning kuigi *real techno* diskursus vastandub TikToki trendidele ja peavoolustumisele, mõjutab platvormi enda toimimisviisi ka seda kategooriat.

3.1.3 Underground

Real techno diskursuses keskendutakse peamiselt žanrilisele täpsusele ja subkultuurilistele teadmistele ja pärandile. Kuigi selles diskursuses esines ka viiteid väiksemate ja marginaalsemate pidude ning vähem tuntud artistide väärtustamisele, nihkub *undergroundi* kategoorias fookus selgemalt ruumilisele ja kogemuslikule mõõtmele. Peo keskkond,

mitteametlikkus, üldine atmosfäär ning kogemuse toorus on siin autentsuse määramise seiukohalt kõige olulisemad.

Undergroundi märksõna all koondunud videod erinesid teistest kategooriatest selle poolest, et fookus liikus eneseesitluselt keskkonna ja kogemuse vahendamisele. Videod kujutasid teekonda peole, ruumilisi detaile ja fragmente sündmusest endast (nt V9 ja V28) ning kaameratöö oli sageli üsna rappuv. Kõigis vaadeldud videotes ei ilmnenu küll selget hierarhiat, mis kujutanuks suuri festivale vähem väärtuslikena, kuid mitmes videos avaldatakse *underground* pidude ja varjatud peokultuuri eelistamist tavapärasele (nt V8 ja V11, sest see pakub mälestusväärsemat ja autentsemat kogemust.

Samas ilmnes TikToki ka oluline tähenduslik nihe *underground* mõiste kasutamise puhul. *Underground* on tavaliselt tähistanud ebaseaduslikku, väikesemahulist või varjatud pidu, TikToki videotes kasutati seda aga sageli lihtsalt väga otsese ruumilise kirjeldusena (nt tunnelid, garaažid). Mõnes videos (nt V16 ja V27) seostati *underground* mõistet isegi suurfestivalidega, mis seab kahtluse alla mõiste traditsioonilise eksklusiivsuse. Kommentaarides tuuakse välja, et *underground* pidude puhul on eelduseks siiski mingi käitumuslik ja ka kohaspetsiifiline erinevus. V8 osutus siinkohal väga informatiivseks arutelu kohaks, kuna vaatajad leidsid, et videos kujutatud keskkonna puhul ei ole tegu tõelise *underground* peoga. Video kommentaarides kritiseeriti kõike, mis viitab peavoolustumisele:

K14: *Underground* reivid ei ole tuhat inimest, kes laulavad poplaule.

K15: Mis selles siis täpselt *underground* on, eriti kui mobiiltelefonid ja videote salvestamine on lubatud?

K16: Noh, selle kohta reiv öelda on ka vale, sest reivid on ebaseaduslikud peod, aga ma arvan, et me kõik teame, mida mõeldi. Sellegipoolest ma ei saa aru *underground* osast, sest see pidu pole saladus, see toimub (avalikus) klubis.

Kommentaaridest ilmnes, et autentseks *underground* kogemuseks peetakse pigem väiksemamahulist, avalikkuse eest peidetud ja peavoolust distantseeruvat pidutsemisviisi, kus olulisel kohal on ka ürituse või vähemalt enese ja teiste jäädvustamise vältimine. Samas näitab ülejäänud videote ja kommentaaride vaheline vastuolu, et mõiste *underground* tähendus ei ole üheselt kasutatud ning TikToki kontekstis võib *underground* tähistada korraga nii konkreetset ruumilist isepära kui ka autentsema peokogemuse tähistajat. Nii

uurimismaterjalist kui ka isiklikest varasematest tähelepanekutest ilmneb vihjeid, et *undergroundi* mõistet kasutatakse sageli peo maine ja atraktiivsuse tõstmiseks, kuna sellega seostatakse suuremat autentsust ja eksklusiivsust. Autentsuse kontekstis tähistab *underground* seega pigem kindlat peokogemust ja atmosfääri kui selgelt piiritletud identiteeti.

3.1.4 *Oldschool*

Nii *underground* kui *oldschool* omavad eesmärgi kirjeldada ja jagada autentseid peokogemusi. *Oldschooli* videod ei ole erinevalt eelnevast kategooriast pea üldse kasutuses kujutamaks tänapäevast osalust ning nende videote eesmärk oli vahendada ja tekitada nostalgiat. Kommentaarides kritiseeritakse tihti tänapäevaseid praktikaid ning *oldschool* moodustab autentsuse markeerimise võimaluse, mis vastandab kesisenä tajutud oleviku idealiseeritud minevikule.

Videomaterjal ei võimaldanud analüütilisest seisukohast teha väga mitmekülgsid ja põhjalikke järeldusi, sest *oldschooli* märksõnaga otsitud videod põhinesid valdavalt arhiivimaterjalil, eeskätt 1990. aastate Thunderdome'i⁸ ürituste salvestustel ning videoid taaskasutati tihti. Neid videoid kasutati samas nostalgia ja autentsuse sümbolitena, mille kaudu vastandati minevikku ja olevikku ning kus kujutati kommenteerijate arvates kõige õigemä ja siiramä reivikultuuri kehastust, mida iseloomustasid intensiivne tantsimine, uimastitarbimine ja kollektiivne energia:

K17: Kõigile teile, noortele, kes seda vaatate: nii me nautisime ennast enne, kui maailm muutus selliseks sitaks, nagu me seda nüüd teame.

K18: Kui kõik närivad⁹, aga keegi ei söö, siis tead, et see on *techno*.

Kritiseeriti tugevalt tänapäevaseid peo- ja reivikultuuri praktikaid, näiteks telefonide liigset kasutamist ning suurenenud eneseteadlikkust välimuse ja käitumise osas. Kommentaarides

---

⁸ Siinkohal tasub mainida, et tegu ei ole *techno* muusikaga seotud üritusega. Kohati esines ka kommentaaride näol seda, kus *hard techno* kuulajatel soovitati kuulata pigem *hardcore* ja *hardstyle* – žanreid, mida Thunderdome'i üritustel peamiselt mängiti. Nii on 90'date Thunderdome'i üritused kohati tajutud kui ühed autentsemad kogemused üldse.

⁹ Vihje sellele, et narkootilist ainet MDMA tarbides on omane lõualihaste tahtmatu liikumine, mis meenutab toidu närimist. Videotes paistsid inimesed pea alati olevat uimastite mõju all (seda võis järeldada ka näiteks pupillide suuruselt) ning kommentaarid tõid seda sageli ka välja.

jagati sageli isiklike kogemusi ja mälestusi varasemast reivikultuurist mida kujutati kõige vabamana ja paremana, sealjuures tundusid kommenteerijad olevat nüüdseks vanemas eas inimesed, kes võtsid reivikultuurist osa selle algusaastatel. Niisugust reivikultuuri tajuti tänapäeval kättesaamatu ja taastootmatuna:

K19: Tänapäeva lapsed ei saa kunagi teadma seda tunnet.

Selles kategoorias on märgatav tendents samastada *techno*-subkultuuri laiemalt kogu reivikultuuriga, hoolimata täpsetest žanrilistest eristustest. Vaadeldud videod ei käsitlenud alati *techno*-subkultuurile spetsiifilisi üritusi, kuigi nende pealkirjades kasutati sageli teemaviidet *#techno*. Samal ajal ei langenud ka videote taustal kasutatud muusika alati kokku *techno* žanriga ning mõnel juhul oli originaalne heli asendatud tänapäevaste ja isegi TikToki levinud stiilidega. Sõna *oldschool* ei tähistanud seega üksnes kindlat ajaloolist perioodi ega ka muusikalist žanrit, vaid seda kasutati eelkõige autentsuse markerina ning raamistikuna isiklike kogemuste jagamiseks. Sealjuures rõhutati vastandust varasemate ja tänapäevaste reivikogemuste vahel, kus varasemat reivikultuuri kujutati vähem vahendatud ja piiranguteta kogemusena ning selles seisneski *oldschooli* autentsus.

3.2 Subkultuuriline kapital ja normid

Subkultuurilise kapitali ja normide jagamine avaldus TikToki eelkõige kommentaarides. Videod eeldasid sageli juba olemasolevaid teadmisi või olid neis esindatud teadmised võrdlemisi napid ja lihtsad ning mõnel juhul ka vastuolulised¹⁰. Kapitali vahendasid peamiselt DJ-d, kelle autoriteet põhines nii nende kogemusel kui ka võimel tutvustada muusikat ja selle ajalugu, kuid TikToki lühivideote formaadist tulenevalt seda eriti ei esinenud. Kommentaaridest leidis oluliselt rohkem viiteid artistidele, keda kuulata soovitati ning ka mõningatele üldistele headele käitumuslikele tavadele ning reivikultuuri põhimõtetele. Suures pildis ei tundunud TikTok liikmete jaoks mõjuvat adekvaatse subkultuuriliste teadmiste omandamise allikana ning omas pigem rolli subkultuurilise kapitali ning normide ümberkujundajana.

---

¹⁰ Näiteks oli techno alamžanreid tutvustavates videotest kaasatud ka žanreid, mida mitmete liikmete seisukohalt ei olnud sobilik *technoga* koos esitada.

Subkultuurilist esteetikat konstrueeriti kaudselt visuaalse esitluse ja diskursuse kaudu, kuid ei osutunud läbivaks teemaks subkultuuriliste normide seisukohalt. Paljudes videotes oli esindatud tänapäevane reivistii, nagu mustad rõivad, ketid, tugev meik, päikesepriidid ning pigem napp riietus. Samas esines ka palju videonäiteid, kus inimesed olid tavarõivastes ning subkultuurilist kuuluvust määrasid ennekõike teadmised muusikast ja isiklikud kogemused reividel. Vaadeldud videotes ei kujunenud eriti suureks vaidluskohaks, kas reividel peaks järgima kindlat riietumisstiili, kuid varasemalt on täheldatud, et kogunud liikmete ja DJ-de sõnul on TikTok üleliia populariseerinud sedasorti standardiseeritud esteetikat (Ingram 2024: 42). Mitmed liikmed on niisuguse esteetika populaarsuse tagajärjel hakanud aina rohkem end sellest teadlikult distantseeruma (samas 42-43). Seda võis täheldada nii kommentaarides kui videotes, kus väljendati teadlikku vastandumist või ükskõiksust üldistatud *techno*-riietusele. Kohati võib selle järgimine liikmete arvates autentsust hoopis alandada, sest võib osutada hoopis liigsele stereotüpiseerimisele ning isikliku stiili ja maitsetunnetuse puudumisele.

Üheks otsesemaks väärtuste ja normide vahendamise näiteks olid tantsuvideod, kus demonstreeriti reividele iseloomulikke tantsuliigutusi. Kuigi õige muusika kuulamine ja liigitamine on tähtis, et eristada end teiste seast autentsemana, on tähtsal kohal ka muusikale kaasa tantsimine ning tantsimist peetakse subkultuuri sees teiseks kõige olulisemaks praktikaks. Ka tantsimise puhul ilmnevad aga teatud sorti õigemana tajutud viisid, kuidas seda teha. Väärtustatakse endale meelepärast, vabalt ning muusikast suunatud tantsimist ning viidatakse asjaolule, et tantsimisega seotud pädevust peaks omandama ennekõike isiklike kogemuste läbi:

K20: Sa pead muusikat kuulama ja tajuma, *techno*tantsu tund siin ei aita.

K21: Inimesed, tantsige kuidas tahate ja ärge võtke eeskujut TikToki reiveritelt; teie enda stiil tuleb ajaga.

K22: Me õppisime klubides *techno* saatel tantsima – sealt saab rohkem inspiratsiooni.

Tantsuvideote puhul toodi esile, et need võivad ohustada *techno*-subkultuuri autentsust ning aidata kaasa selle muutumisele veelgi enam peavooluliseks nähtuseks:

K23: Sa teed *techno*st veelgi suurema trendi, kui see juba on.

Ilmneb ka sisemine vastuolu normide suhtes, kuna reivikultuuri üheks keskseks põhimõtteks on vaba ja piiranguteta tantsimine. Vaadeldud materjalis esines aga hinnanguid, kus teatud tantsustiile peeti *techno*-subkultuurile sobimatuks või valeks:

K24: Palun mitte techno saatel *hakkenit*¹¹ tantsida, ainult *hardcore*'i või kiirema tempo peal.

K25: *Hakkeni* liigutused *techno*muusikas on solvang kogu *gabberi*¹² kogukonnale.

Sellised seisukohad viitavad jällegi sellele, et autentsust seostatakse siin eelkõige žanrilise puhtuse ning kindlalt piiritletud stiilireeglite järgimisega. Seeläbi kujuneb arusaam subkultuurist kui suhteliselt suletud ja reguleeritud süsteemist, kus erinevate kultuuriliste elementide (nt tantsustiilide) ülekandumist tajutakse kui ohtu *techno*-subkultuuri puhtusele ja sidususele.

Subkultuurilised normid väljendusid ka üldise käitumise ja kommete tasandil, mida videotes näha võis. Samas on nende puhul tegemist pigem juba olemasolevate käitumismustrite peegeldamisega ning nende kujutamine ei näinud teadlik ega tahtlik. Filmimist kui tegevust postitaja enda poolt otseselt ei taunitud, kuid videotes kujutatud teiste inimeste telefonikasutust peeti ebasobivaks käitumiseks ning seda seostati peo kogemuse alandamisega või siira kohalolu puudumisega.

Narkootikumide tarbimise teema esines vaadeldud videotes samuti, kusjuures levitati seisukohta, et päris reiverid käivad pidudel kainelt (nt V24) ning püüti ümber lükata levinud stereotüüpi, mille kohaselt seostatakse reivikultuuri peamiselt narkootikumide tarvitamisega (nt V36). Need seisukohad viitavad kainuse esiletõstmisele kui ühe võimaliku autentsuse markerina, kuna seda seostatakse muusika puhta ja siira kogemisega ilma keemiliste vahendajateta. Samas kujutab see endast teatud nihkumist võrreldes varasema reivikultuuriga, mida on tugevalt seostatud uimastite kasutamisega ja kohati toimub normide ümbermõtestamine, kus kainust esitletakse kultuuriliselt eelistatud osalusviisina. Selle kõrval leidub aga nii avalikke viiteid uimastitarbimisele kui ka seda normaliseerivaid või isegi idealiseerivaid kujutisi, näiteks ülalmainitud *oldschool* kategooria.

---

¹¹ Reivitantsu vorm, mis pärineb 1990. aastate Hollandi *hardcore* tantsumuusika pidudelt. Iseloomult on tegu jalgadele ning alakehale keskenduva tantsustiiliga, mis mõnikord meenutab ka kohapeal jooksmist või hüppamist.

¹² Nii nimetavad end inimesed, kes *hardcore* tantsumuusikat kuulavad.

Ilmneb mitmehäälsus, kus autentsuse tähendus ja tajumine ei koonu kindlate normide ja ühiselt jagatud väärtuste ja teadmiste ümber. Väärtushinnangud normide ja autentsuse kohta näivad olevat mõjutatud ka inimese vanusest, isiklikest kogemustest ning sellest, kas *techno*-subkultuuri nähakse eelkõige peavoolule vastandumise vahendina või on subkultuuriga liitumise põhjuseks muusikaline huvi ning reivikogemuse saamine. Selliste arutelude puhul ilmneb ühtlasi märkimisväärne lõhe nende vahel, kes käsitlevad autentset *technokultuuri* eelkõige žanrilise täpsuse ja klassifikatsiooni küsimusena ning nende vahel, kes tõlgendavad neid vaidlusi pigem maitse-eelistuste ja subjektiivsete hinnangute perspektiivist.

3.3 Autentsuse konstrueerimine ja vaidlustamine

Kommentaariid osutusid üheks aktiivsemaks enesekehtestamise ja positsioneerimise kohaks. Seal jagati rohkelt isiklikku tausta ja kogemusi, millega õigustati oma seisukohti ning konstrueeriti autentsust. Videote autorid reageerisid kommentaaridele varieeruvalt: mõned märkisid meeldivaks neid kommentaare, mis toetasid nende seisukohti, sealhulgas ka teiste liikmete suhtes kriitilisi või mahategevaid kommentaare ning mõnel juhul vastati kommentaaridele ka ründavalt. Samas leidis kasutajaid, kes vältisid täielikult interaktsiooni kommenteerijatega või säilitasid neutraalse ja viisaka suhtlusstiili ning olid avatud ka vastuolulistele arvamustele ja autentsuse tõlgenduste mitmekesisusele.

Kommentaariides rõhutati mitmel korral, et pidev autentse ja mitteautentse vastandamine ning selle alusel liikmete jaotamine on eelkõige kogukonnasisene nähtus, mis võib mõjuda lõhestavalt. Samuti tundusid lahkkelid ja vaidlused autentsuse üle tekkivat möödatõlgenduste alusel. Arutelude puhul tekkis tihti olukord, kus sobivana tajutud definitsiooni ning selguse soovimine aeti sassi hoopis maitse üle vaidlemisega ning hinnangute andmisega, mis on hea ja mis mitte. V3 avaldab postitaja arvamust, et TikToki tõttu peetakse tänapäeval *technoks* iseloomulikult kiire tempo, meloodiliste elementide ja vokaalidega stiile, mis tema sõnul ei ühti traditsioonilise määratlusega. Kommenteerijatele jääb mulje, et sellega osutab autor ka seisukohale, et antud stiil on halb ning ei vääri kuulamist:

K26: Kas igäuks võiks palun kuulata seda, mida tahab?

K27: Kas ta ütles, et see on halb? Ei. Ta isegi ütles, et ma ei arva, et see on halb, see lihtsalt pole tema arvates *techno*.

Sarnast arutelu kohtab ka V11 kommentaariumis. Video on sõnastatud kohati provokatiivselt, tuues esile, et täiskasvanuks saamine tähendab mõistmist, et videos olev lugu on tõeline *techno*:

K28: Täiskasvanuks saamine tähendab arusaamist, et pole olemas ühte paremat žanrit – igal helil ja žanril on oma koht.

K29: Videos ei öelda, et see on parem, vaid öeldakse, et see on päris *techno*.

Selline normatiivsus viitab sisemistele pingetele subkultuuris, kus osa liikmeid vastandab end uutele stiilidele ning peab end seetõttu autentsemaks ja originaalsemaks osalejaks. Samas ei seatud videotes ega ka nende kommentaarides olevate inimeste kuuluvust otseselt kordagi kahtluse alla ning sageli arutleti lihtsalt subkultuuri üldiste trendide ja arengute üle. Pigem toodi isegi välja, et tegu on fännide omavaheliste tülidega ning kõige õigem *techno* subkultuuri liige peaks olema vastuvõtlik kõigi suhtes:

K30: Inimesed, kes tõeliselt *techno* muusikat kuulavad, ei mõistaks kunagi hukka teisi, kes seda kuulavad! Pealegi on *techno* maailmas kõik teretunud.

TikTok raverid moodustavad vaadeldud materjalis mõnevõrra eristuva kategooria, kuna neid tajutakse sageli täielikult mitteautentsetena ning nende osalust nähakse tulenevat ennekõike soovist järgida trende, seega ei soovita vastuvõtlikust neile alati laiendada:

K31: *TikTok Raveri* all pean ma silmas inimesi, keda võib *techno*-subkultuurist leida ainult selle hetkese populaarsuse tõttu, aga kes ei jaga kultuuri enda väärtusi.

Sellise kujutlusega kaasnevad hinnangud, mis seostavad *TikTok raverit* ebapiisava subkultuurilise kompetentsi ning normidest kõrvalekalduva ja kohati ebameeldiva käitumisega. Nii võib sellest kategooriast distantseerumine toimida ka autentsust tugevdava strateegiana, esitledes end teadlikuma ja pühendunuma osalejana. Kuigi *TikTok raveri* kategooriat kasutatakse sageli kriitilises või tõrjuvas võtmes, ilmneb materjalis ka

vastupidiseid seisukohti, mis rõhutavad kaasatust ja avatud vastuvõttu ka neile. Mitmes kommentaaris seatakse kahtluse alla vajadus üldse eristada õigeid ja valesid osalejaid:

K32: Mis selles nii halba on, kui sellest TikTok'i kaudu teada saad? Mul on hea meel, et inimesed nüüd minuga reividele kaasa tulevad.

K33: Kas peaksime keskenduma sellele, et kõik tunnevad end mugavalt ja teretulnuna, või peame (subkultuuri) vastuvõtmiseks hakkama testi tegema? Need inimesed ei tee sulle haiget; ma ei saa sellest tõrjutusest aru.

Kritiseeritakse kitsaste žanriliste või subkultuuriliste normide ja piiride määratlemist ning techno-subkultuuri siseseid sildistamispraktikaid tajutakse piiravate ja hierarhiseerivatena. Paljud on leidnud, et see kaotab kogu muusika kuulamise ja reividel osaluse põhimõtte ning isegi nauditavuse:

K35: Ma vihkan seda *groove techno* hüperintellektualiseerimist. See paneb mu jaoks selle žanri veelgi vähem meeldima.

K36: Kui kuuled seda lugu tantsupõrandal ja jääd arutlema selle loo žanri üle, siis jääb muusika mõte sulle kahe silma vahele.

K37: TikTok'i *techno* ajab mind sama palju närvi kui iga teist (vanakooli) *technofänni*, aga ma soovin, et me lõpetaksime *techno* kuulajate liigitamise ühte või teise alamgruppi ja laseksime inimestel lihtsalt mõnusalt aega veeta. Rahu. Armastus. Ühtsus. Austus.

Kuigi platvormi meelelahutuslik aspekt ning trendipõhisus ja algoritmiline toimemehhanism alandavad liikmete sõnul märkimisväärselt platvormi tajutud kohta autentsete teadmiste jagamisel, võib TikTok siiski olla esimene kokkupuutepunkt subkultuuriga ning sillaks edasise huvi ja teadmiste kujunemisel. Ilmneb, et TikTok ei ole tingimata mitteautentsuse määraja ja suurim allikas ning sealt on võimalik leida ka põhjalikke teadmisi. Näiteks võib siinkohal tuua DJ @fish56octagon. Tema puhul kinnitab ta autentsust tema varasem pikaajaline tegutsemine DJ-na ning tutvustavate lugude ja artistide kohta info ning isiklike kogemuste jagamine. Seega sõltub autentsuse omistamine ennekõike tajutud kompetentsusest ja panusest kultuurilise teadmise vahendamisse, olenemata platvormist.

Ühe olulise tähelepanekuna ilmnes, et kuigi *TikTok raveri* määratlus viitab justkui üksnes platvormipõhisele osalusele, on tegemist pigem hübriidse kuuluvusvormiga, kus subkultuuriline osalus on küll tugevalt vahendatud sotsiaalmeedia kaudu, kuid videote postitamise taga võis näha mitmeid motiive, nagu mälestuste jäädvustamine, eneseesitlus ja -turundus, sotsiaalsete suhete loomine või lihtsalt soov püsida subkultuuriga kontaktis ka veebikeskkonnas. Sealjuures ilmnes analüüsist paradoksaalne olukord: mitmed *real techno* kategooria videote autorid kasutasid provokatiivseid pealkirju ja küsimusi et suurendada oma videote nähtavust ja tekitada arutelu. Mõned autorid tunnistasid ka otsesõnu, et niisugune tegevus on teadlik. Sageli osutus videotest kasutatud muusika autorite enda loominguks või nende enda muusikalise ülesastumise salvestuseks. See näitab, et tähelepanu ja nähtavuse otsimine on omane ka neile kasutajatele, kes positsioneerivad end autentsete ja teadlikumate subkultuuri liikmetena. Seetõttu muutub piir autentse osaluse ja eneseesitluse vahel märksa hägusamaks, kui diskursiivsetes vastandustes sageli eeldatakse.

3.3 Järeldused ja arutelu

Videod osutusid enamasti kapitali, normide ja autentsuse määratlemise seisukohalt vähetähtsaks ning pigem diskursuste algatajateks. Kommentaarid moodustasid kõige aktiivsema tähendusloome ruumi, kus kasutajad vaidlustasid žanrilisi piire, jagasid teadmisi ja hindasid teiste liikmete osalust. Üldise diskursuse põhjal kujunes arusaam, et õige subkultuuriline kuuluvus on igaühe enda luua, kuid siiski väärtustati üsna palju originaalset kuuluvust, algupärastest põhimõtetest lähtumist ning muusika õige liigitamise ja ka õige muusika kuulamise oskust, st piisava subkultuurilise kapitali omamist. Sealjuures hinnati eelkõige varajaste (ligikaudu 1990–2010) artistide tundmist ning vähelevinud muusika kuulamist, mis viitab autentsuse sidumisele ajaloolise algupäraga ning ka hoidumisega peavoolust.

TikTokis toimuvad autentsuse üle peetavad arutelud keskendusid ühest küljest sellele, kuidas muusikat õigesti mõista ja žanriliselt määratleda. Seejuures ei tõstatunud sellistes aruteludes reividel füüsilise kohalkäimise küsimus kuigi olulise autentse kuuluvuse markerina. Niisuguse materjali põhjal jäi mulje, et subkultuuri liikmeks võidakse pidada ka inimest, kes teab ja kuulab õiget muusikat, sõltumata sellest, kui aktiivselt ta pidudel osaleb. Žanrid olid ühed

peamised teadlike ja vähem teadlike kuulajate eristamise vahendid. Erinevate žanrite korrektse eristamise demonstreerimine näitas üldjuhul juba olemasolevaid teadmisi, isiklikku huvi ning pühendumust muusikaliste erinevuste õppimisele ja mõistmisele ning paistis kasvavat seekaudu subkultuurilist kapitali ja kompetentsust ning kuulumist subkultuuri läbi pühendumuse.

Teisest küljest paistab autentsus olevat rohkem seotud peo atmosfääri, energia ja kogemusliku mõõtmega. Rõhutati korduvalt, et reivikultuuri oluline eesmärk on siiski inimestega kokku tulla, kogeda ühisust ja jagada muusikat ning seda nautida. Ka siin võib märgata tuginemist vanema aja traditsioonidele ja kommetele ning teatavat soovi pöörduda tagasi reivikultuuri algsete ideaalide juurde, kuid sõltumata konkreetsetest žanripiiridest. Tähtis ei paistnud olevat kindlat tüüpi subkultuurilise kapitali enda omamine kui seda oli kogemuste saamine läbi isiklike kogemuste, huvi, osaluse ning pühendumuse, olles sealjuures vaba piirangutest ning kaamerate ja sotsiaalmeedia vahendatusest. Ilmnes suurem vastuvõtlikkus uute subkultuuri kapitali vormide suhtes.

Uuritud materjali põhjal paistab autentsus olevat seotud kahe erineva loogika koeksisteerimisega, kus mõlemas esineb kattuvusi ning ühe positsiooni omaksvõtt ei välista tingimata teist. Ühelt poolt rõhutatakse subkultuurilist kompetentsust, mis väljendub žanrilitaadlikkuses ja ajaloolise pärandi ja järjepidevuse säilitamises, teiselt poolt aga kogemuslikku ja afektiivset autentsust, mis seostub muusika ja reivikeskkonna vahetu kogemisega. Pidevad vaidlused autentsuse, õige *techno* või ka *undergroundi* olemuse üle paistid paljudele kasutajatele mõjuvat pigem tüütute ja vähese sisulise väärtusega aruteludena.

Niisuguste arutelude sagenemist võib osaliselt seostada ka koroonapandeemiaga. On väidetud, et sel ajal hakati reivikultuurist rohkem rääkima just seetõttu, et füüsiline pidutsemine ei olnud võimalik (Tat 2023; Ravens 2024). See võis omakorda suurendada subkultuuri vahendatust sotsiaalmeedia kaudu ning muuta veebikeskkonnad keskseks kohaks, kus reivikultuuri kogeti, jagati ja mõtestati. Mitmes kommentaaris idealiseeriti ka koroonaeelset aega kui autentsemat ja meeldivamat perioodi:

K38: Kuidas ma igatsen *technokultuuri* enne koroonat.

K39: Tooge tagasi koroonaeelne *techno*.

Kui võrrelda seda *oldschooli* diskursusega, ilmneb sarnane tendents kujutada kõige autentsemana just selliseid subkultuuri vorme, mis lähtuvad originaalist ning on ajaliselt või kogemuslikult nüüdseks raskesti kättesaadavad. Autentsus näib sageli seostuvat millegi kadunu, möödunu või enam mitte täielikult taastatavaga.

Mitmed konfliktid näisid tekkivat suhteliselt juhuslikult ning põhinesid sageli möödatölgendustel või erinevate žanriliste eelistuste ja kogemuslike taustade põrkumisel. Samuti ilmnes, et videote postitajad kasutasid mõnikord teadlikult provokatiivseid ja hinnangulisi väljendeid, et esile kutsuda tugevaid reaktsioone ning suurendada sisu nähtavust läbi platvormi algoritmilise toimetamismehhanismi. TikTok platvormiloogika tõttu muutuvad nähtavaks eelkõige lühikesed ja tähelepanu köitvad fragmendid, mis võivad keerukamad kultuurilised praktikad taandada lihtsustatud ja stereotüüpseteks kujutisteks. See omakorda soodustab kategooriate jaotamist žanrite alusel ning neile etteantud esteetiliste ja käitumuslike omaduste omistamist. Mitmes videos (nt V18 ja V33) ja kommentaarides viidati sellele, et TikToki populaarseks kujunenud muusikastiilid ja käitumised kanduvad üle ka füüsilistesse peokeskkondadesse. See kinnitab varasemat tähelepanekut, et lisaks *techno*-subkultuuri ja selle esteetika vahendamisele TikTok ka kujundab seda aktiivselt ümber, mõjutades uute osalejate arusaamu subkultuurist (Ingram 2024: 46).

Töös kirjeldatud neli määratlusviisi saavad tähenduse just diskursiivses ruumis, kus kasutajad hindavad, kritiseerivad ja legitimeerivad üksteise osalust. Käesolevas materjalis selge vastandus välisele teisele otseselt ei ilmnenud ning pigem toimusid autentsuse üle peetavad vaidlused subkultuuri sees, kus eristati õigeid ja valesid osalusviise, muusikamaitset või käitumisi. Autentsust konstrueeriti peamiselt sisemiste hierarhiate ja eristuste kaudu ja konfliktid tulenesid subkultuuri enda sisemistest pingetest. Oluline on rõhutada, et erinevad teemad ja praktikad ilmnesid sagedamini just kindlate märksõnade kaudu, mistõttu neid ei saa alati käsitleda kogu subkultuuri üldiste tunnustena. Sildistamine toimub nii kasutajate endi poolt (nt *hashtagide* kaudu) kui ka publiku poolt, kes neid kategooriaid kinnitab või taasesitab, luues seeläbi ringluses oleva kuvandi.

KOKKUVÕTE

Bakalaureusetöö eesmärk oli uurida, kuidas väljendub *techno*-subkultuuri teemalistes videotes subkultuuriline kapital ning milliseid visuaalseid markereid ja käitumispraktikaid tajutakse autentsuse ja kuuluvuse markeritena. Sealjuures oli tähelepanu ka korduvate visuaalsete, auditoorsete ja diskursiivsete praktikate juures. Lõplik uurimismaterjal koosnes 40-st videost ning analüüs leidis peamiselt aset multimodaalse sisuanalüüsi kaudu, mille kõrval oli tähelepanu ka diskursuste analüüsimisel. Märksõnaotsingu ja vaadatud videote analüüsi tulemusel kujunes neli peamist kategooriat, mille kaudu *techno*-subkultuuri identiteeti edasi antakse ning autentsust vaidlustatakse ja konstrueeritakse. Nendeks olid *TikTok raver*, *real techno*, *underground* ja *oldschool*.

TikTok raverile iseloomulikud jooned olid suur rõhk visuaalsel eneseesitlusel, tüüpilise *techno*-esteetika esitamine ning seondumine pigem žanritega nagu *hard techno*, (*hard*) *trance*, (*hard*) *bounce*. Tegu oli hübriidse osalusvormiga, kus subkultuuriliste teadmiste omandamine käis peamiselt läbi TikToki rakenduse. Seda määratlust kasutati pigem teiste kasutajate poolt ning *TikTok raverit* kujutati kui ebapiisava subkultuurilise kapitaliga pinnapealset osalejat, keda süüdistati seetõttu ka ebaviisakas käitumises ning subkultuuri põhimõtete ja olemuse mittetundmises.

Real techno määratlust kasutati peamiselt enese positsioneerimise ja teadmiste demonstreerimise vahendina subkultuuri sees ning sellepuhul oli kõige suurem rõhk just auditoorsetel vahenditel. *Real techno* alla loeti žanreid, mis olid kooskõlas arusaamaga puristlikumast ja klassikalisemast technost, nagu *minimal techno*, *dub techno*, *Detroit techno*. Eneseesitlus oli sealjuures vaoshoitum ning kõrvalise tähtsusega. Selles kategoorias tulenes autentsus ennekõike žanrilisest täpsusest ja valdavalt algupärase muusika kuulamisest.

Undergroundi kasutati enamasti otseses ruumilises tähenduses, viitamaks maa-alustele paikadele, mitte nii väga avalikkuse eest tundmatute või vähese populaarsusega pidude ja žanrite tähistamiseks ning videotest pandi rohkem rõhku peokogemusele endale. Samas kujunesid mõnikord kommentaarides pikad arutelud selle üle, mida on tänapäeval paslik *undergroundiks* kutsuda ning kas tegu on ikka autentse *underground* kogemusega või mitte.

Oldschool mõistega tähistatud videod olid enamasti arhiivmaterjal, mille kaudu avaldati nostalgiat tollase reivikultuuri kohta, olenemata selle seosest *technoga* ning pigem samastati *techno*- ja reivikultuuri omavahel. Videotes esitatud reivikultuuri tajuti kõige õigema ning siirama osalusvormina, mida nähti tänapäeval kättesaamatuna.

Subkultuurilist kapitali jagati videotest endis suhteliselt vähe ning subkultuuriliste normide ja väärtuste tõlgendamisel tuli sageli tugineda kaudsetele vihjetele. See viitab asjaolule, et eelnevad teadmised ja teatav subkultuuriline kompetents olid juba eos eeldatud tingimused subkultuuriga suhestumiseks. Olulisemaks teadmiste jagamise, autentseuse mõtestamise ja selle üle vaidlustamise kohaks osutusid kommentaariumid, kus kasutajad tõlgendasid, täiendasid ja vaidlustasid videotest kujutatud tähendusi. TikTokist alguse saanud teadmiste omandamist käsitleti küll mõnevõrra skeptiliselt ning platvormi meelelahutuslikku olemust seostati sageli pinnapealsuse ja ebapiisava subkultuurilise kompetentsiga. Samas nähti TikToki ka olulist ligipääsupunkti subkultuuri avastamiseks ning edasise huvi ja teadmiste kujunemiseks. Seetõttu on uurimistöös samuti kinnitavaks näiteks väite, et subkultuuriline kapital ei ole staatiline, vaid pidevas ümberkujundamises – muutuvad nii teadmiste omandamise viisid, autentseuse markerid kui ka subkultuuriga seotud esteetikad ja osaluspraktikad.

Käsitletud materjal ei kujunenud välja üht kindlat ja kõigile aktsepteeritud arusaama autentset ja õigest osalusviisist. Autentseuse konstrueerimine näis jagunevat laias laastus kaheks. Ühelt poolt olid kasutajad, kes rõhutasid žanrilist täpsust, ajaloolist järjepidevust ja selgeid piire selle vahel, mis kuulub *techno*-subkultuuri alla ja mis mitte. Teisalt leidis kasutajaid, kelle jaoks seisnes reivikultuuri ja *techno*-subkultuuri keskne väärtus hoopis avatuses, kogukondlikkuses ja muusika ühises nautimises sõltumata žanrilistest piiridest. Kommentaarides rõhutati sageli ka selliste vaidluste lõhestavat mõju ning nende kahjulikkust kogukondliku ühtsuse seisukohalt. Samuti ilmnis, et autentset seostatakse kohati möödunud ja kättesaamatute ajaperioodidega.

Käesolev analüüs ei pretendeeri lõplikkusele ning põhjalikemate järelduste tegemiseks oleks vajalik suurem valim ning pikemaajaline vaatlus. Samuti võiks tulevastes uuringutes pöörata senisest enam tähelepanu detailsemale diskursuseanalüüsile. Analüüsitud materjal võimaldas siiski teha üldistavaid tähelepanekuid *techno*-subkultuuri autentsusega seotud arutelude kohta TikTakis. Siiski võimaldab kogutud materjal koos autori varasemate kogemuste ja subkultuurisestest teadmistega teha järeldusi korduvate mustrite, teemade ja vastanduste kohta. Seejuures tuleb ka arvestada, et empiirilise materjali kogumise faasis vaadatud videote hulk ületas päevikusse kantud valimit, kuna märkimisväärne osa sisust osutus temaatiliselt ja vormiliselt väga korduvaks. Korduvus osutus analüütiliselt tähenduslikuks, viidates sellele, et teatud identiteedimudelid, esteetilised valikud ja autentsuse markerid stabiliseeruvad platvormil kiiresti ning neid taastoodetakse sarnaste vormidena.

Samuti tuleb silmas pidada, et eneseesitlused ja nendega seotud diskursused on tugevalt mõjutatud uuritava platvormi enda loogikast ja tehnilistest võimalustest. Erinevad sotsiaalmeediaplattformid suunavad kasutajaid erinevatele eneseesitluse viisidele, näiteks näib Instagram soosivat enam väärtuste, hoiakute ja pikemate arutelude eksponeerimist, samas kui TikToki formaadile on iseloomulikum kiire visuaalne eneseesitlus, trendipõhine osalus ja meelelahutuslikkus. Seetõttu tuleb analüüsitavaid identiteedivorme mõista platvormispetsiifiliste praktikate kaudu kujunenuna, mitte subkultuuri olemuse otsese peegeldusena. Kuigi *TikTok raveri* eneseesitluses nähti enamasti mitteautentset ja pinnapealset osalust, esines algoritmile suunatud ja nähtavust taotlemaid praktikaid ka näiteks *real techno* diskursuses.

Võimalike tulevikusuundadena võiks uurida seda, kuidas kujunevad identiteedid ja kogukondlikud arutelud erinevate festivalide või üritustesarjade küllastajate ümber. Vaadeldud videote pealkirjades ja kommentaarides esines vihjeid sellele, et erinevate festivalide ja sündmustega seostatakse kindlaid esteetikaid, käitumisviise ja väärtushinnanguid, mis võivad toimida autentse ja mitteautentse subkultuurilise kuuluvuse eristajatena. See tähendab, et subkultuuri liikmete eristamine leiab aset ka selle kaudu, millistes ruumides ja millist tüüpi üritustel nad osalevad. Sealjuures on tekkinud ka *techno*-subkultuurile keskendunud suurettevõtted ja organisatsioonid, mida seostatakse sageli liigse kommertsiaalsuse ning subkultuuri peavoolustumisega. Sellised arengud võivad mõjutada seda, milliseid üritusi või osalusvorme peetakse autentsuse tõestamise seisukohast vastavaks.

Olulise tulevikusuunana võiks käsitleda autentsuse turundamist ning seda, kuidas autentsusele viitavaid elemente kasutatakse tänapäeva technoürituste reklaamimisel. *Undergroundi* puhul võis märgata tendentsi kasutada seda sõna ka selliste ürituste kirjeldamiseks, mis traditsioonilise definitsiooni järgi ei kvalifitseeruks *undergroundiks*. See viitab *undergroundi* kui autentse, eksklusiivse ja ihaldusväärse kogemuse sümbolisele väärtusele. Ka laiemalt võib märgata, et ürituste turunduses kasutatakse tõmbenumbritena sageli salastatuse, mahajäetud tööstuskeskkondade või peidetud pidude kuvandit, mis võimaldab müüa autentsuse ja alternatiivsuse esteetikat.

Üheks perspektiivikaks uurimissuunaks oleks ka *techno*- ja reivikultuuri teemadel kuulsaks saanud inimeste roll subkultuuri kuvandi kujundamisel. Näiteks pakkus üks tuntud festival hiljuti tasuta külastust TikTok kasutajale @thegarynatorofficial1, kelle videote sisu keskendub suuresti narkootikumide tarvitamisele. Sellised juhtumid võivad kujundada ettekujutust techno-subkultuurist ja reividest kui eelkõige uimastitarbimisega seotud keskkonnast. Tulemusena sattus kriitika alla ka festival ise ning rahvas väljendas skeptilisust selle suhtes, kas tegemist oli tõepoolest teadmatu või tahtmatu koostööga. Mitmed kasutajad leidsid, et selline nähtavus kahjustab kogu subkultuuri kuvandit, mitte ainult üksikisikuid.

KASUTATUD ALLIKAD:

Adams, Rebecca; Ernstes, Amy; Lucey, Kelly 2015. Subculture, Sociology of. Wright, James D. (toim.), *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences* 23: 637–642. Amsterdam: Elsevier.

Ader, Annika 2022. *Sotsiaalsete suhete roll DJ-de karjääriredelil*. Bakalaureusetöö. Tallinna Ülikool, sotsioloogia õppekava.

Allaste, Airi-Alina 2013. *Subkultuurid. Elustilide uurimused*. Tallinn: Tallinna Ülikool.

Anderson, Katie 2020. Getting acquainted with social networks and apps: it is time to talk about TikTok. *Library Hi Tech News* 37 (4): 7-12. doi:10.1108/LHTN-01-2020-0001.

Anderson, Tammy L. & Philip R. Kavanaugh 2007. A rave review: Conceptual interests and analytical shifts in research on rave culture. *Sociology Compass* 1: 499-519. doi: [10.1111/j.1751-9020.2007.00034.x](https://doi.org/10.1111/j.1751-9020.2007.00034.x)

Anderson, Tammy L 2009. Understanding the Alteration and Decline of a Music Scene: Observations from Rave Culture. *Sociological Forum* 24: 307-336. <https://doi.org/10.1111/j.1573-7861.2009.01101.x>

Arsel, Zeynep & Thompson, Craig. J. 2011. Demythologizing Consumption Practices: How Consumers Protect their Field-dependent Identity Investments from Devaluing Marketplace Myths. *Journal of Consumer Research* 37(5): 791–806. doi: 10.1086/656389.

Barta, Kristen & Andalibi, Nazanin 2021. Constructing Authenticity on TikTok: Social Norms and Social Support on the "Fun" Platform. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction* 5: 1-29. doi: 10.1145/3479574.

Bengady, Angelina 2024. Behind the Decks: Unpacking the Gentrification of Rave Culture and Youth Entrepreneurship. *Strand*. Kättesaadav: <https://www.strandmagazine.co.uk/single-post/behind-the-decks-unpacking-the-gentrification-of-rave-culture-and-youth-entrepreneurship>, 19.03.2026.

Bhandari, Aparajita & Bimo, Sara 2022. Why's Everyone on TikTok Now? The Algorithmized Self and the Future of Self-Making on Social Media. *Social Media + Society* 8: 1-11. doi: 10.1177/20563051221086241.

Bourdieu, Pierre & Loïc Wacquant 1992. *An Invitation to Reflexive Sociology*. Polity, London.

Cherkasova, Anastasiia 2023. *Community in Sound: A Case Study of Nightlife Clubbing Scene in Tallinn, Estonia*. Magistritöö. Tallinna Ülikool, humanitaarteaduste instituut.

Chow, Yiu Fai 2017. Subcultures: Role of Media. *The International Encyclopedia of Media Effects*. doi: 10.1002/9781118783764.wbieme0175.

Conner, Christopher T. & Katz, Nathan 2020. Electronic Dance Music: From Spectacular Subculture to Culture Industry. *YOUNG* 28(5): 445–464. doi: <https://doi.org/10.1177/1103308820926102>.

Damage, Danny 2023. What, Who, Where and Why: The Fascinating History of Techno Music. *Sound of Life*. Kättesaadav: <https://www.soundoflife.com/blogs/mixtape/history-of-techno-music>, 18.03.2026.

Davidjants, Jaana 2024. "Stefania" for Identity, Affinity, and Disruption: The Role of Sound in TikTok War Activism. *Res Musica* 16: 25-38. doi: 10.58162/ezm6-2510.

Dowd, Timothy J.; Liddle, Kathleen; Nelson, Jenna 2004. Music Festivals as Scenes: Examples from Serious Music, Womyn's Music, and SkatePunk. A. Bennet ja R.A. Peterson

(toim.), *Music Scenes Local, Translocal, and Virtual*, 149–167. Nashville: Vanderbilt University Press.

Endjärv, Mirjam 2021. *Techno muusika ürituste külastajate uuring*. Bakalaureusetöö. Tallinna Ülikool, rekreatsioonikorralduse õppekava.

Ganeshan, Aakruti 2020. An ode to the E-girl: A dissection of subcultures in fashion looking at TikTok-based fashion trends through postmodern theory. *34th Street*. Kättesaadav: <https://www.34st.com/article/2020/07/tik-tok-e-girl-boy-dick-hebidge-subculture-style-postmodern-marxist-theory-upenn-penn-ivy-league>, 11.02.2026.

Gorea, Michelle 2021. Becoming Your “Authentic” Self: How Social Media Influences Youth’s Visual Transitions. *Social Media + Society* 7: 1-12. doi: 10.1177/20563051211047875.

Goulding, Christina, & Shankar, Avi 2004. Age is just a number: Rave culture and the cognitively young “thirty something. *European Journal of Marketing* 38: 641–658. doi: [10.1108/03090560410529268](https://doi.org/10.1108/03090560410529268).

Goulding, Christina & Derbaix, Maud 2019. Consuming material authenticity in the age of digital reproduction. *European Journal of Marketing* 53 (3): 545–564. doi: 10.1108/EJM-10-2017-0717.

Grazian, David 2004. The Symbolic Economy of Authenticity in the Chicago Blues Scene. A. Bennet ja R.A. Peterson (toim.), *Music Scenes Local, Translocal, and Virtual*, 31-47. Nashville: Vanderbilt University Press.

Gregory, Julie 2013. Ageing rave women’s post-scene narratives. A. Bennett & P. Hodgkinson (toim.), *Ageing and youth cultures: Music, style and identity*, 37–49. London: Bloomsbury.

Hall, Stuart & Jefferson, Tony 1993. Resistance through rituals: Youth subcultures in postwar Britain. London: Hutchinson.

Han, Qinyi 2025. Digital Nostalgia in Generation Z: Exploring the Motivations Behind Dreamcore and Y2K Revival. *Communications in Humanities Research* 74: 113-121. doi: 10.54254/2753-7064/2025.LC25707.

Hebdige, Dick. 1979. *Subculture: The Meaning of Style*. London; New York: Routledge.

Hepp, Andreas 2018. *Meediakultuur. Meediastunud maailmade kultuur*. Tallinn: Tallinna Ülikooli Kirjastus.

Hutson, Scott R. 2000. The Rave: Spiritual Healing in Modern Western Subcultures. *Anthropological Quarterly* 73 (1): 35–49. Kättesaadav: <http://www.jstor.org/stable/3317473>, 07.01.2026.

Influencer Marketing Hub 2025. *44 Vital TikTok Stats to Inform Your Marketing Strategy*. Kättesaadav: <https://influencermarketinghub.com/tiktok-stats/>, 16.01.2026.

Ingram, Niamgh 2024. *“I hope people stop dressing like they’re in The Matrix”*: exploring the aesthetic, its place in social media and consequent perceptions of genre – specifically techno - within contemporary club culture. Magistritöö. Leedsi ülikool, digitaalse meedia õppekava.

James, Paul; Nadarajah, Yaso; Haive, Karen; Stead, Victoria 2012. *Sustainable Communities, Sustainable Development: Other Paths for Papua New Guinea*. Honolulu: University of Hawaii Press.

Jerrentrup, Ansgar 2000. Techno Music: Its Special Characteristics and Didactic Perspectives. *The World of Music* 42 (1): 65–82. Kättesaadav: <http://www.jstor.org/stable/41699314> 04.01.2026.

King, Gus (i.a). EDM/Rave Culture. *Subcultures and Sociology, Grinnell College*. Kättesaadav: <https://haenfler.sites.grinnell.edu/subcultures-and-scenes/edmrave-culture/>, 19.03.2026.

Kotov, Kaie 2005. Kultuur, identiteet ja enesekirjeldus. *Acta Semiotica Estica* 3: 184–192.

Kurzrock, Ethan. 2019. *Intensified play: cinematic study of TikTok mobile app*. Kättesaadav: https://www.researchgate.net/publication/335570557_Intensified_Play_Cinematic_study_of_TikTok_mobile_app, 20.03.2026.

Kuusik, Annabel 2025. *Turvalisem tantsuruum alternatiivsetel elektroonilise muusika tantsupidudel*. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, etnoloogia õppekava.

Lee, Angela Y.;Mieczkowski, Hannah; Ellison, Nicole B. & Hancock, Jeffrey T. 2022. The algorithmic crystal: Conceptualizing the self through algorithmic personalization on TikTok. *Proceedings of the ACM on Human-computer Interaction* 6: 1–22. doi: 10.1145/3555601.

Mar, Lauren 2025. *The Kids Aren't Alright: "Indie Sleaze Revival" and the Commodification of Subcultures on Social Media*. Bakalaureusetöö. Claremonti Ülikool, kommunikatsiooni ja meedia õppekava.

Marwick, Alice E. 2013. Online Identity. Hartley, J., Burgess, J. & Bruns, A. (toim.), *A companion to new media dynamics*, 355–364. Chichester: Wiley-Blackwell.

Mets, Natalie 2024. *Eesti- ja venekeelsete noorte integratsiooni läbi klubikultuuri Sveta baari näitel*. Magistritöö. Tallinna Ülikool, sotsioloogia õppekava.

Miedema, Malou 2022. Hoe TikTok-techno de techno-wereld op zijn kop zet. *vpro 3voor12*. Kättesaadav: <https://3voor12.vpro.nl/artikelen/hoer-tiktok-techno-de-techno-wereld-op-zijn-kop-zet>, 13.05.2026.

Molleda, Juan-Carlos 2010. Authenticity and the construct's dimensions in public relations and communication research. *Journal of Communication Management* 14 (3): 223–236. doi: <https://doi.org/10.1108/13632541011064508>.

Moore, Ryan 2005. alternative to what? subcultural capital and the commercialization of a music scene. *Deviant Behavior* 26 (3): 229–252. doi: <https://doi.org/10.1080/01639620590905618>.

Peter, Beate & Williams, Lisa 2022. One Foot in the Rave: Aging Ravers' Transitions to Adulthood and Their Participation in Rave Culture. *Leisure Sciences* 44 (7): 808-826, doi: 10.1080/01490400.2019.1675560.

Ravens, Chal 2024. *The Academisation of Rave: Is Everyone Talking About Dancing, Rather Than Doing It?* Kättesaadav: <https://thequietus.com/opinion-and-essays/black-sky-thinking/clubbing-dancefloor-utopia-raving-academia/> 21.03.2026.

Redhead, Steve 1993. *Rave-off: Politics and deviance in contemporary youth culture*. Brookfield, Vermont.: Avebury

Riik, Sigrid 2024. *Meemide rollist subkultuurilises suhtluses: techno subkultuuri enesekirjeldus Instagrami meemide näitel*. Seminaritöö. Tartu Ülikool, semiootika ja kultuuriteooria õppekava.

Saarinen, Oliver 2022. *Subcultures and authenticity: How do subcultures respond to co-optation of their authenticity?* Bakalaureusetöö. Aalto ülikool, turunduse õppekava.

Schellewald, Andreas 2021a. Communicative Forms on TikTok: Perspectives From Digital Ethnography. *International Journal of Communication* 15: 1437–1457.

— 2021b. ON GETTING CARRIED AWAY BY THE TIKTOK ALGORITHM. *AoIR Selected Papers of Internet Research*. doi: 10.5210/spir.v2021i0.12039.

— 2023. Understanding the popularity and affordances of TikTok through user experiences. *Media, Culture & Society* 45 (8): 1568- 1582. doi: 10.1177/01634437221144562.

Schouten, John W. & McAlexander, James H. 1995. Subcultures of Consumption: An Ethnography of the New Bikers. *Journal of Consumer Research* 22 (1): 43–61. doi: 10.1086/209434.

Schiffin, Deborah 1994. *Approaches to Discourse*. Cambridge, Massachusetts: Blackwell Publishers.

Shuker, Roy 2008. *Understanding popular music culture*. New York: Routledge.

Statista 2025. *Most popular social networks worldwide as of February 2025, by number of monthly active users*. Kättesaadav: <https://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/>, 16.01.2026.

Sun, Qian & Lowe, Dave 2014. Cultural Criminals: How Social Media Facilitated the Dilution of Subculture. *Academic Design Management Conference*, London, 2–4. september. Kättesaadav: <https://researchonline.rca.ac.uk/3680/1/youth%20culture%20formatted%20final.pdf>, 14.03.2026.

Suriyapong, Apichai 2024. The Aesthetic and Narrative Strategies of Subcultures on TikTok: Analyzing the Presentation of Niche Identities. *Studies in Social Science & Humanities* 3: 42–47. doi: 10.56397/SSSH.2024.09.05.

Tagg, Philip 1994. From refrain to rave: the decline of figure and the rise of ground. Middleton, Richard (toim.), *Popular Music* 13 (2), 209-222, Cambridge University Press.

Tat 2023. The research behind rave and drug culture - Interview with Dr Karenza Moore. *Trackhunter*. Kättesaadav: <https://www.trackhunter.co.uk/blog/the-research-behind-rave-and-drug-culture-interview-with-dr-karenza-moore/>, 20.04.2026.

Thornton, Sarah 1995. *Club Cultures: Music, Media and Subcultural Capital*. Cambridge: Polity Press.

Tiidenberg, Katrin & Whelan, Andrew 2017. Sick bunnies and pocket dumps: “Not-selfies” and the genre of self-representation. *Popular Communication* 15: 141-153. doi: 10.1080/15405702.2016.1269907.

Tiidenberg, Katrin 2017. *Ihu ja hingega internetis. Kuidas mõista sotsiaalmeediat?* Tallinn: TLÜ Kirjastus.

Urb, Uko 2005. *Ööklubid sotsiaalsete suhete (taas)loojana*. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni õppekava.

Urquia, Norman 2004. "Doin' It Right": Contested Authenticity in London's Salsa Scene. A. Bennet ja R.A. Peterson (toim.), *Music Scenes Local, Translocal, and Virtual*, 96–113. Nashville: Vanderbilt University Press.

Vihma, Peeter; Allaste, Airi-Alina; Mäe, Rene; Araste, Lii; Kaha, Kaisa; Uusmaa, Hannaliisa 2010. *Uimastite tarvitamine ja sellega seotud riskikäitumine Tallinna ööklubisid külastavate noorte hulgas*. Tallinna Ülikool, rahvusvaheliste ja sotsiaaluuringute instituut, elustiilide uurimiskeskus.

Vihma, Peeter 2013. Stimulantide tarbimine Tallinna kesklinna ööklubides läbi majandusliku, kultuurilise ja sotsiaalse kapitali prisma. A.A Allaste (toim.), *Subkultuurid. Elustiilide uurimused*, 354–382. Tallinn: Tallinna Ülikool.

Waterloo, Sophie F.; Baumgartner, Susanne E.; Peter, Jochen & Valkenburg Patti M. 2018. Norms of online expressions of emotion: Comparing Facebook, Twitter, Instagram, and WhatsApp. *New Media and Society* 20, 5, 1813–1831. doi: [10.1177/1461444817707349](https://doi.org/10.1177/1461444817707349).

Williams, Patrick J. 2006. Authentic Identities: Straightedge Subculture, Music, and the Internet. *Journal of Contemporary Ethnography* 35. 173-200. doi: [10.1177/0891241605285100](https://doi.org/10.1177/0891241605285100).

Wilson, Brian 2006. *Fight, Flight or Chill Subcultures, youth and rave into the Twenty-First Century*. Montreal, Quebec, Kingston: McGill-Queen's University Press. Kättesaadav: <https://books.google.ee/books?id=L1aVSyBGQB0C&printsec=frontcover&hl=et#v=snippet&q&f=false>, 23.02.2026.

Wittel, Andreas 2006. *Auf dem Weg zu einer Netzwerk-Sozialität*. doi: [10.1007/978-3-531-90019-3_9](https://doi.org/10.1007/978-3-531-90019-3_9).

Zhao, Hongying & Wagner, Christian 2022. How TikTok leads users to flow experience: investigating the effects of technology affordances with user experience level and video length as moderators. *Internet Research* 33 (5): 820–849. doi: 10.1108/INTR-08-2021-0595.

SUMMARY

The Construction of identity and authenticity of techno-subculture in TikTok videos

This bachelor's thesis examines how the identity and authenticity of the techno subculture are constructed in TikTok videos. The study focuses on the visual, performative and discursive markers through which users express and recognize subcultural belonging and negotiate distinctions between authentic and inauthentic participation. The theoretical framework draws on earlier subcultural studies, the concepts of subcultural capital and authenticity, as well as identity construction and self-presentation in social media environments.

The empirical analysis is based on multimodal content analysis, supported by discourse-analytic observations. The research material consists of TikTok videos that reveal recurring representational patterns and aesthetic conventions. In addition to the videos themselves, the comment section serves as important spaces for negotiating meanings, authenticity and sharing subcultural capital. Through these interactions, users interpret and evaluate different forms of participation and discuss what should be considered authentic within the techno subculture. Four dominant categories emerged from the analysis: TikTok raver, real techno, underground, and oldschool, each reflecting different understandings of techno culture, authenticity, and subcultural belonging.

The findings demonstrate that techno subcultural identity on TikTok is constructed primarily through musical preferences and discursive evaluations. Authenticity is associated with genre literacy, thorough personal knowledge, experience and alignment with broader values traditionally linked to rave culture, such as community, shared experience, and devotion to music. At the same time, TikTok's algorithmic and trend-driven logic contributes to the standardisation and globalisation of techno music and aesthetics, creating tensions between

long-standing subcultural norms and newer forms of participation that are often perceived as more superficial, performative, or mainstream.

However, the material revealed no single consensus on what constitutes authenticity. On the one hand, authenticity was connected to deep knowledge, familiarity with older artists and the ability to distinguish between musical styles correctly. On the other hand, many users argued that the central purpose of rave culture is openness, collective enjoyment and the freedom to participate without rules. Often, there was a tendency to idealize past rave culture and see it as the most authentic form of participation. The findings also indicate a tendency to conflate techno subculture with rave culture more broadly, disregarding more precise genre distinctions.

The study demonstrates that the boundaries of techno subculture are continuously renegotiated on social media platforms and that TikTok plays a significant role in reshaping understandings of authenticity, participation, and subcultural capital. Possible future research directions could include examining how authenticity and identity are constructed around specific festivals, event series or microcelebrities, as the material also suggested the emergence of such distinctions. Additionally, further research could explore how authenticity itself is marketed and commodified in the promotion of contemporary techno events, particularly through the use of underground aesthetics and exclusivity as desirable branding strategies.

LISAD

Lisa 1. Videote tabel.

Video autor ja kuupäev	Video link	Video pealkiri ja tekst
V1 @leah.witha.h 6.10.2026	https://www.tiktok.com/@leah.witha.h/video/7603762476479499551?q=Call%20me%20a%20tiktok%20raver%20but%20the%20holy%20priest%20show%20was%20just%20too%20good%F0%9F%99%87%F0%9F%8F%BB%E2%80%8D%E2%99%80%EF%B8%8F%20%23hollywood%20%23holypriest%20%23edmtiktok%20%23ravetok%20%23palladium%20%40Holy%20Priest&t=1775299567642	Call me a tiktok raver but the holy priest show was just too good 🤩 #hollywood #holypriest #edmtiktok #ravetok #palladium @Holy Priest Video sisene tekst: How do you explain this feeling to someone who doesn't rave
V2 @escallus 14.05.2024	https://www.tiktok.com/@escallus/video/7368948357785488672?q=tiktok%20raver&t=1774372152141	Either somebody gotta start making techno dance class, or ill stick to jumping, swinging hands and screaming front row 🤩 #ravetok #dance #fyp Video sisene tekst: I tried to dance like raver on tiktok 🤩
V3 @sanizzl.e 06.06.2023	https://www.tiktok.com/@sanizzl.e/video/7241533366837824794?q=tiktok%20raver&t=1774372152141	Hört bitte auf 🤩 #fürdich #techno #rave #techtok #fy #fyp Video sisene tekst: Wegen solchen Sounds denken die TikTok raver, dass das Techno ist Tölge: Selliste heliklippide tõttu arvavad TikToki reiverid, et see on techno
V4 @revive.wav 17.03.2026	https://www.tiktok.com/@revive.wav/video/7618285324761861396?is_from_webapp=1	definitely not Video sisene tekst: "she probably listens to taylor swift"

		me:
V5 @mash.beffa 15.03.2023	https://www.tiktok.com/@mash.beffa/video/7210778188836801797?q=techno%20rave&t=1774374330548	Do you a want a pt.2? #foryou #foryoupage #techno #shein #outfitideas #technooutfit #raven #fakebodyy ⚠️ #fyp #outfitinspo Video sisene tekst: Techno outfits you can buy from Shein
V6 @kedadda 12.01.2026	https://www.tiktok.com/@kedadda/video/7594534097121234232?is_from_webapp=1	⚡ TUTORIAL ⚡ Drop a comment if you want a second part #technodance #tutorial #technooutfit #creatorsearchinsights
V7 @stimulate.techno 28.02.2026	https://www.tiktok.com/@stimulate.techno/video/7611832862588898582?is_from_webapp=1	The only dance moves you need for raves 🤖 #hardtechno #industrialtechno #rave
V8 @oswald.mp3 18.09.2025	https://www.tiktok.com/@oswald.mp3/video/7551532993865714966?q=underground%20rave&t=1774512262903	emotionen pur 🤖 #oswald #live #cave #remix #dance Video sisene tekst: underground raves >>
V9 @technospam1 16.09.2022	https://www.tiktok.com/@technospam1/video/7415186277005397280?q=underground%20rave&t=1774512262903	underground raves>> #underground #techno #rave Video sisene tekst: There was literally a rave in underground tunnels and people think clubbing is better...
V10 @felixkroeher 23.10.2025	https://www.tiktok.com/@felixkroeher/video/7564330191191805206?q=real%20techno&t=1774513814264	About time Video sisene tekst: People are into real techno again
V11 @twothreetechno 04.11.2025	https://www.tiktok.com/@twothreetechno/video/7568912118251048224?q=real%20techno&t=1774513814264	📍 Fuse #hardgroove #techno Video sisene tekst: Growing up means realizing this is the only real techno
V12 @paulhauck.music 23.07.2024	https://www.tiktok.com/@paulhauck.music/video/7394748363737992480?q=real%20techno&t=1774513814264	Is this real? 🤖 #rawtechno #techno #berlintechno #hypnotictechno #deeptechno #minimaltechno #trippy #clubmusic #producer #groovytechno #designdeinteriores #interior #technoproducer #musicproducer #berghain #tattoo #technomusic

<p>V17 @franheyesfitness 26.11.2025</p>	<p>https://www.tiktok.com/@franheyesfitness/video/7577065599134682371?q=%23tiktokraver&t=1774371559830</p>	<p>If u call me a tik tok raver ur getting punched 🤪 Jk who's excited for XXL #fyp #rave #techno #teletech #uktiktok</p> <p>Video sisene tekst: Unfortunately I will Never give clean girl Aesthetic As this is my taste in Music 🎧 🔥 ❤️</p>
<p>V18 @parisnelly 15.06.2025</p>	<p>https://www.tiktok.com/@parisnelly/video/7515954389752761622?q=%23tiktokraver&t=1774371559830</p>	<p>Dressed for a rideee 🤪🤪 #fyp #trendingvideo #viralvideos #festivalnotiktok #rave #relatable #parklife #maxdean #lukedean #for #uktiktok</p> <p>Video sisene tekst: Tell me ur a TikTok raver without telling me 🤪</p> <p>Disguiseeee 🤪</p>
<p>V19 @nophonejustrave 19.02.2026</p>	<p>https://www.tiktok.com/@nophonejustrave/video/7608535808680742176?q=oldschool%20rave&t=1779636423013</p>	<p>90s Ravers 🎧 🕺</p> <p>#foryoupage ❤️ ❤️ #clubbing #rave #oldschool #90srave</p>
<p>V20 @madfckingx 23.07.2024</p>	<p>https://www.tiktok.com/@madfckingx/video/7394852032353439008?q=techno&t=1774372767027</p>	<p>Technogirls 🤪 @Jessica Florariu @DiN 🕺 #technogirls #techno #technogroup #rave #technogirl #fyp #hardtechno</p> <p>Video sisene tekst: 3 different types of technogirls</p>

<p>V21 @b3ep_b3ep 01.02.2025</p>	<p>https://www.tiktok.com/@b3ep_b3ep/video/7466551628267654433?q=ravetok&t=1774373638908</p>	<p>❤️ ❤️ ❤️</p> <p>#industrial #industrialtechno #bochka #bøery #dj #techno #hardtechno #darktechno #ravetok #❤️ #fyp</p> <p>Video sisene tekst: All the girlies having crush on Fantasm and Holy Priest whilst this is one of the sexiast DJs 🤪 ❤️</p>
<p>V22 @_hi_its_jess 16.10.2022</p>	<p>https://www.tiktok.com/_hi_its_jess/video/7155083767365831942?q=techno&t=1774373880272</p>	<p>Love playing with the details. For me, Techno isn't just a cool outfit, it's expressing yourself! So we don't wanna influence you to wear</p>

		<p>what we wear, we wanna inspire you to embrace yourself and wear whatever you want. 💜🤖💬</p> <p><u>#fy #fyp #techno #technoparty #technocouple #technooutfits #raveoutfits #ravecouple #technogermany</u></p> <p>Video sisene tekst: It's not just all black, it's all about the details</p>
V23 <u>@j3sszn</u> 12.05.2025	https://www.tiktok.com/@j3sszn/video/7580138124911725857?q=ravetok&t=1774374237094	<p>Filter holding on for dear life</p> <p><u>#rave #hardtechno #schrantz #ravegirl #ravetok</u></p> <p>Video sisene tekst: It's true, We europeans do really move like this for 8 hours at a rave</p>
V24 <u>@hardtechno2002</u> 25.01.2026	https://www.tiktok.com/@hardtechno2002/video/7599271757538774294?q=techno%20rave&t=1774374330548	<p>Sober ravers the realest ravers iykyk <u>#techno #rave #berlin</u></p> <p>Video sisene tekst: only real ravers can rave sober</p>
V25 <u>@dan_uptembo111</u> 17.01.2026	https://www.tiktok.com/@dan_uptembo111/video/7596279174629690646?is_from_webapp=1	<p><u>#acidtechno #hardtechno #techno</u></p> <p>Video sisene tekst: Everybody thinks I listen to this type of techno / type of techno i really listen</p>
V26 <u>@koelnschau</u> 13.03.2026	https://www.tiktok.com/@koelnschau/video/7616771121559440672?is_from_webapp=1	<p><u>#odonien #techno #köln #club #meme</u></p> <p>Video sisene tekst: 7:00 uhr morgens im Odonien</p> <p>Tölge: kell 7 hommikul Odonienis</p>
V27 <u>@svenja.hii</u> 15.10.2025	https://www.tiktok.com/@svenja.hii/video/7426433440192548129?q=underground%20rave&t=1774512262903	<p>It's that time of the year again <u>#ADE #rave #techno #hardtechno #amsterdam #undergroundrave #ravetok #technotok #verknijpt #unreal #amsterdamdanceevent #netherlands</u></p> <p>Video sisene tekst: You know it's gonna be a good rave when you have to enter an empty underground garage</p>

<p>V28 @_princess_039 18.09.2022</p>	<p>https://www.tiktok.com/@_princess_039/video/7144476363959962886?q=underground%20rave&t=1774512262903</p>	<p>!! FLASH WARNING !! #fyp #technorave</p> <p>Video sisene tekst: come with me to an underground techno rave in 🇧🇪 chisinau 🇧🇪</p>
<p>V29 @.edmmusic 18.01.2026</p>	<p>https://www.tiktok.com/@.edmmusic/video/7596775610211487007?q=underground%20techno&t=1774512966582</p>	<p>Berlin in 1993 was a city still redefining itself, and its underground techno scene became the soundtrack to that transformation. Empty warehouses, basements, and former industrial spaces turned into temporary clubs where the focus was purely on sound, freedom, and community. With little commercial influence and no concern for image or status, these nights were about losing yourself in repetitive rhythms until morning, shaping the raw, DIY culture that would later make Berlin a global capital of techno.</p> <p>(via: IG/ulihappe)</p> <p>#edm #edmmusic #berlin #techno #rave</p>
<p>V30 @leonswork 23.07.2024</p>	<p>https://www.tiktok.com/@leonswork/video/7394858166770470177?q=underground%20techno&t=1774512966582</p>	<p>do you listen to hardtechno ? 🇧🇪 ❤️ 🇧🇪 #fy #fyp #explor #techno</p> <p>Video sisene tekst: only people with a good taste in music, listen to this >>> 🇧🇪 ❤️ 🇧🇪</p>
<p>V31 @itsdndw 24.01.2026</p>	<p>https://www.tiktok.com/@itsdndw/video/7599006900557974806?q=real%20techno&t=1774513814264</p>	<p>it just sounds like the future #techno #groovy #hardgroove #dj #future</p> <p>Video sisene tekst: this is real techno.</p>
<p>V32 @leonswork 04.11.2025</p>	<p>https://www.tiktok.com/@leonswork/video/7568941521538518294?q=real%20vs%20fake%20techno&t=1774514939276</p>	<p>what is your favorite genre of techno ? ❤️ 🇧🇪 #techno #fy #fyp #explor</p> <p>Video sisene tekst: POV: how different types of TECHNO sound...</p>
<p>V33 @olivernbg 31.07.2025</p>	<p>https://www.tiktok.com/@olivernbg/video/7532986796255235350?q=%23tiktokraver&t=1774371559830</p>	<p>Weniger Hass mehr Liebe Freunde 🇧🇪 ✨ @Steven TECHNO #festival #techno #openbeat</p>

		<p>Video sisene tekst: Immer diese Tiktok Raver ✨</p> <p>tõlge: vähem viha, rohkem armastust, sõbrad / jälle need Tiktoki reiverid</p>
<p>V34 @derunte 22.04.2025</p>	<p>https://www.tiktok.com/@derunte/video/7496194948576939286?q=%23tiktokraver&t=1774371559830</p>	<p>what a dancing vibe in @NACHTWACHT 🎧 👯 @mathis #nachtwacht #fyp #pourtoi #ravers #tektok #ravetok #technodance #ravers #raversoftiktok #dutchrave #techno #rave</p>
<p>V35 @bellolexx 12.03.2023</p>	<p>https://www.tiktok.com/@bellolexx/video/7308382366358113568?q=%23tiktokraver&t=1774371559830</p>	<p>toilet break and we still dance 🥰 #rave#raver#ravergirl#techno#technomusic#cologne#fy#fyp#tiktech #tiktechno #friends#fun#techno#tektok#viral #goviral</p>
<p>V36 @verknipthevents 02.05.2023</p>	<p>https://www.tiktok.com/@verknipthevents/video/7228593089701481755?q=tiktok%20raver&t=1774372152141</p>	<p>We don't call ourselves VERKNIPT for no reason. Because literally anything is possible at our events! Expectations are there to be exceeded. 🤪</p> <p>Upcoming raves via link in bio. See you soon!</p> <p>#verknipthevents #ravetok #fasttechno #ravers #ravenisleven</p>
<p>V37 @caroxlinka 26.11.2024</p>	<p>https://www.tiktok.com/@caroxlinka/video/7441562925715787050?q=tiktok%20rave&t=1774372582436</p>	<p>Pure energy ____ @unregierbar @Technotolga @RHEINGRÜN #techno #rave #raver #techtok #fy #fyp #rheingrün #festival #dance #energy</p>
<p>V38 @dnnsmusic 07.04.2026</p>	<p>https://www.tiktok.com/@dnnsmusic/video/7490610956637310230?q=real%20techno&t=1775405637686</p>	<p>We all know someone who doesn't understand this genre #hardtechno #hardcore #tiktoktechno #technotok #technorave #industrialtechno</p> <p>Video sisene tekst: This is for the hard techno haters... Shut the f*ck up + laulusõnad</p>
<p>V39 @techno_prince 12.09.2023</p>	<p>https://www.tiktok.com/@techno_prince/video/7277976307227446561?q=%23tiktokraver&t=1774371559830</p>	<p>Love to move my the hips with my sweet boy 🤍 👯 🤍 @samuel #techtok #rave #ravetok #fyp #foryou</p>

<p>V40 @connie.tingg 08.02.2026</p>	<p>https://www.tiktok.com/@connie.tingg/video/7604269772875812117?q=techno&t=1774372767027</p>	<p>My girls take on dreamstate ❤️ #ravegirl #dreamstate #ravefit #technomusic #girlhood</p> <p>Video sisene tekst: What's better than 1 rave girl? 5 rave baddies.</p>
---	--	--

Lihlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Sigrid Riik,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihlitsentsi) minu loodud teose ***Techno-subkultuuri identiteedi ja autentsuse konstrueerimine TikTakis***, mille juhendaja on Mari-Liis Madisson, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

4. Kinnitan, et lihlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Autori allkiri: _____

29.05.2026